

KELET

Taxa postala
plátó in num.
No. 224713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop
18. Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lei. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre
félévre 12, egészévre 20 dollár
detések díjazás szerint.
KELET az erdélyi és
szászországi egységes
keink utánpótlását es
rás megjelölésével enged

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmertetlen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok

Ara 5 lej

megőrzését és visszakiadását nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernö. Felelős szerkesztő Jámor
Ferenc. Bukaresti szerkesztő Hát-
szegi Ernő, Str. Matei Millo 7.

Kedd, 1934 február 13.

5694. ÉV | XVII. ÉVF.
SEBATH 28. | 34 SZÁM.

VILÁG TÜKRE

A bécsi Rothschildok tragédiája

Ismeretes, hogy a 18. század végén Mayer Amschel Rothschild Frankfurtban alapította meg a „Piros pajzsához” (Zum roten Schild) címzett váltóüzletét. Ebből fejlődött ki a hatalmas bank cég, amelynek legfontosabb fiókját az alapító második fia, Salamon, Bécsben alapította meg. Az osztrák császárság fővárosának nagyon fontos tényezője lett Salamon Rothschild bankháza, különösen Napoleon bukása után a bécsi kongresszus idején, amely kongresszus tudvalevőleg ötven évre eldöntötte Európa sorsát.

Salamon Rothschild utódai nagy szerepet játszottak az „S. M. von Rothschild” név alatt működő bankház egyre javuló konjunktúrája révén. A Rothschildok az osztrák arisztokrácia körében, a Habsburgok udvarában mindig szívesen látott pénzarisztokraták voltak, akik adakozásaikkal, nagy házukkal, a művészet istápolásával jelentős tényezői lettek Ausztria közéletének. Mihelyt azonban Ausztria politikailag összeomlott, a híres bécsi Rothschild-ház is megérezte ezt a katasztrófát és mint pénzügyi tényező lassankint lejtőre került.

Ehhez a sajnálatos tényhez hozzájárult még az a körülmény, hogy Bécsben a kitünő szimfonikus és üzleti felkészültséggel dolgozó magánbankházak nem bírták ki az újonnan létesült hatalmas részvénybankok konkurenciáját. A Rothschildoknak nem volt más választásuk, minthogy ők is bevonuljanak ezekbe a bankokba. A bécsi Rothschild az Oesterreichische Creditanstalt für Handel und Gewerbe egyik elnökgazdátja lett. A bank nem bírta ki azonban a krízis viharait, Rothschild viszont, akit az arisztokrata élet elvont a komoly üzleti élet kezdeményező és dolgozó kötelességeitől, nem tudott megbirkózni és nem tudott beleilleszkedni az új viszonyokba.

Igy történt, hogy a bécsi Rothschild-ház tagjai mögötte maradtak a londoni és párizsi expozitúrák vezetőinek. A londoniak és párizsiak is részt vettek az arisztokrácia életében, de mindig mértékelt tartottak. Nem távolodtak el a zsidóságtól sem, úgyhogy ez az ő munkásságukon is meglátszott. A dekonjunktúra ellenére a nagy Rothschild-háznak két ága ma is fenn van. A bécsi Rothschildok már régen ki is tértek volna, ha a cég házi törvényei és nagy büntetési díjak nem kötelezték volna őket arra, hogy megmaradjanak a zsidó vallásban. Nem tértek ki, azonban minden vallásosságuk csak külsőség volt. Salamon, az első bécsi Rothschild még erősen zsidó közéleti életet élt és a Habsburgokkal és miniszterekkel való összeköttetéseit nagyon gyakran felhasználta arra, hogy a zsidók jogfosztottsága ellen protestáljon. Sok esetben teljes siker is ért el.

Unokája, Albert, híres emberbarát volt. Jótevő, aki felesége, Bettina nevére alapította a híres bécsi Rothschild-kórházat. Amikor azonban Herzl Tivadar felszólította az egész Rothschild-házat, hogy mint a világ legtekinélyesebb zsidói, vegyék ki részüket a zsidó állam megalakításában, sőt vegyék át a vezetést, zárt ajtókra talált. Akkor írta Wrede herceg, a nagy cionista barát a Welt első évfolyamában a híres kulcsregényt, amelynek címe: „Die Rothschild”. Ebben a regényben az író

Linzben 15 halottja van a Schutzbund és a karhatalom összetűzésének

Az osztrák fegyveres harcot proklamált a fasizmus ellen

Nemcsak Párizsban, hanem Bécsben is megállott hétfőn az élet, mert a munkásság általános sztrájkba lépett

Bécsben és a vidéki nagyvárosokban kihirdették az ostromállapotot

Bécs, február 12. Amióta a számszerűleg jelentéktelen, de felfegyverzett hatalmánál fogva jelentőségre avaszták osztrák Heimwehr Tirolban és Felsőausztriában a fasizma terror jegyében lépett fel a pártok ellen és úgy Tirol, mint Salzburg tartomány éléről elmozdította a pártok képviselőit, a belpolitikai helyzet egész Ausztriában az eddigénél is feszültebbé vált.

Az a harc, amelyet Dollfuss a Heimwehr segítségével a nemzeti szocialisták ellen indított meg, Starhemberg herceg nyomására egyre élesebben fordult a szociáldemokraták ellen is, akik még ma is Ausztria lakosságának 47 százalékát képviselik.

A szociáldemokraták egy teljes éven át csaknem teljes passzívással tűrték, éppen a nemzeti szocialista veszedelmre való tekintettel, a kormány ellenük irányuló intézkedéseit és ezzel a passzivitásukkal nagyban segítségére voltak annak, hogy Dollfuss a nemzeti szocialisták ellen teljes erővel lépessen fel.

A szociáldemokraták készek voltak arra is, hogy Dollfuss az új alkotmány létrehozásában támogassák, de semmieset sem akartak hallani arról, hogy a Heimwehr, a tömegek megkérdőjezése nélkül fasizta diktatúrát honosítsa meg a kiesi Ausztriában. A Heimwehr tiroli működése, majd Starhemberg követelése a fasizma diktatúra bevezetésére vonat-

kozólag, az Arbeiterzeitung épületének mnapi megszállása, Bécsújhely szocialista polgármesterének letartóztatása, számos szocialista vezető őrizetbevétele, a volt Schutzbund helyiségeiben lefolytatott legutóbbi házkutatások és az ezzel kapcsolatos munkásüldözések, Seitz, a bécsi főpolgármester tartományfőnöki és rendőrhatalmi jogainak felfüggesztése olyan elkésereedett és túlfeszült atmoszférát teremtettek a szocialista munkásság körében, amelyek már régen kirobbanással fenyegettek.

Annak ellenére, hogy Dollfuss Starhemberggel való tárgyalásai nem vezettek a Heimwehr által felállított követelések teljesítésére, sőt még tegnapi jelenések szerint is, Dollfussnak az az álláspontja alakult ki, hogy a mai helyzetben nem szükséges a pártok feloszlata: a szocialisták ellen irányuló akciók nem hogy enyhültek volna, hanem fokozódtak. Es bár még tegnap a kancellár úgy nyilatkozott,

hogy nem akar drámai megoldásokat és a rendi állam kitérését Ausztriában nem teljesen antidemokratikus alapon képzeli el, — a dráma mégis kirobant és olyan véres és borzalmas eseményekre vezetett, amelyek az egész világ figyelmét ma fokozottabban koncentrálják Bécsre, mint az éppen szintén általános sztrájk által megbénított Párizsra.

Véres csata Linzben

A nagy politikai dráma, mely egész Ausztria jelenére és jövőjére végzetes kihatással lehet, hétfő délelőtt véres jelenetekkel vette kezdetét Linzben. A délelőtti folyamán feloszlott szociáldemokrata Schutzbund székházát karhatalom akarta megszállni, hogy az ott rejtgetett fegyvereket elkobozza. Amikor a karhatalmi osztagok az épület közelébe érkeztek a székház ablakából tüzelni kezdtek a karhatalomra. A rendőrosztagok erre visszavonultak és katonai megerősítéseket kértek. A rendőrség és a katonaság ezután együttesen lépett fel a feloszlott Schutzbund székházában levőkkel.

Előbb felszólítást intéztek hozzájuk, hogy őrítsék ki az épületet, majd amikor ez hatástalan maradt, gépfegyver- és fegyvertűzzel árasztották el a székházat és megostromolták azt. A székházban levők fegyverlovésükkel a karhatalmi atakra.

Felőrás tüzharc és közelharc támadt, amelynek során, magánjelentések szerint, tizenöt személy vesztette életét. Hosszu küzdelem után a katonasággal megerősített rendőrség elfoglalta a székházat és az ott tartózkodókat letartóztatta.

Bécsben megáll az élet

A linzi események hatása alatt a bécsi munkásság körében óriási izgalom veti erőt. A szocialista munkások, akik Bécsben nyolcvan százalékos többséget jelentenek, azonnali tanácskozára ültek össze vezetőikkel és az események hatása alatt a legmesszebbmenő ellenállási harcot proklamálták.

A pártvezetőség és a szakszervezetek vezetősége egyhangúlag az általános sztrájk proklamálása mellett döntött.

A sztrájk proklamálását követő dél előtti órákban az összes nyomdákban beállott a munka, úgyhogy a mai nap folyamán Bécsben a lapok nem jelen-

tek meg. Nem működik a városi villamosvasút, valamint a két elektromosüzem sem. A telefon és táviró munkások és tisztviselők sztrájkja miatt Bécs kapcsolatai a külfölddel megszakadtak.

A rendőrfőnökség saját villanytelapét állította üzembe, hogy a rendőri telefon és táviró szolgálatot fenttarthassák.

Délben a szociáldemokrata párt röpcéduláit osztogatták az utcákon, amelyekben a szocialisták azt hangoztatják, hogy készen állanak a fegyveres harcra, ha a végrehajtó hatalom megszegi az alkotmányra letett esküjét és ha a fennálló alkotmány

félredobásával fasizta államrendszert próbálna a mai kormány megvalósítani.

Az események hatása és a fenyegető helyzet következtében Bécsben és több más vidéki városban kihirdették az ostromállapotot és a katonaságot riadó-készenléte helyezték. A középületeket a déli órákban erős katonai osztagok szállították meg.

Az ausztriai események és a külföld

A külföld, főleg Franciaország, mely hasonló belpolitikai izgalommal verődik, a legnagyobb aggodalommal tekintenek az ausztriai események felé.

Attól tartanak, hogy a szocialisták megmozdulása a nemzeti szocialistákat is újabb megmozdulásra fogja bírni és a nagy zűrzavarban esetleg német beavatkozásra kerülhet sor.

Kétségtelennek látják azt a tényt, hogy a linzi és bécsi eseményeket a Heimwehr provokációi idézték fel. Dollfuss még tegnap is tárgyalta a Heimwehr vezérékkel és bár a pártfeloszlási követeléseknek nem volt hajlandó deferálni, nyilván mégis elkötelezte magát a szocialistákkal szembeni még erősebb fellépésre. Ez váltotta ki a véres és egyelőre még be nem látható követelményekkel járható eseményeket.

Mindenesetre nagy kérdés az, hogy a demokratikus többi pártok milyen magatartást fognak tanúsítani az újabb forradalmi jellegű eseményekkel szemben.

A tegnapi tárgyalásokkal kapcsolatban, vasárnapi lapok szerint, a keresztényszocialisták erőteljes lépést tettek abban az irányban, hogy Dollfuss ne oszlassa fel a pártokat. Állítólag a keresztényszocialisták és a szociáldemokraták között bizonyos közeledés jött létre a fasizma előretörés kiparizálására.

Teljes sötétség borult Bécsre Bécs, február 12. Több külvárosi kerületben és az ipari negyedekben sztrájkincidensek fordultak elő. Az erős katonai és rendőri karhatalom megakadályozta a csoportosulásokat és tüntetéseket.

A világítási áram és gázszolgáltatás is teljesen szünetel Bécsben. Hat órája egyetlen közuti villamos sem közlekedik.

A sztrájkmozgalommal kapcsolatban a szövetségi kormány felhívást bocsátott ki, amely rendre és nyugalomra inti a lakosságot és az állami és a társadalmi rendet veszélyeztető elemeket a rendkívüli külön bíróságok elé állítással fenyegeti meg.

Linzben a feloszlott szocialista Schutzbund emberei a város más pontjain is összeültek a karhatalommal.

Az ipari negyedben délután 4 óra társban is még lövöldözés folyt. A szociáldemokrata párt székházát két alpesi vadászszázalaj és gépfegyveres osztagok zárják körül. A lakosság hangulata izgatott.

ora fordult lord Powell állapota

február 10. Lord Baden Powell főcserkészének állapota az utána újra rosszabbra fordult.

SOCIALISTÁKAT TARTALMAZÓ A MEMEL-VIDÉKEN

február 10. A Memel-területen megindított nemzeti szocialista párt több nemzeti szocialista képviselőt.

MEZELÜNK!

február 10. Az angliai hadi és glaszgowi üzemeiben újabb munkások vannak folyamatban. A munkások elégethessenek a munkások újra felhalmozódott munkások.

Szféra-repülésre kard kísérője

február 10. Cosyns fizikus, a sztratoszféra utazás sztratoszféra repülésre gondolatát már megvalósította. A repülés célja nem más, hanem tudományos kísérlet.

szág készül Csehszlovákiában

február 10. Cseh kormányváltás hírei Prágából jelentek meg. A cseh kormány új politikájával az azzal a céllal kívánja minisztereit megválasztani, hogy a cseh kormány lemondását.

alatt öt négyet tegnap a villamos Amerikában

február 10. Az alabamai város fegyházában a múlt héten a városossággal vádolt négyet a bírósággal ítélték el. A bíróság ítélték el a városossággal vádolt négyet a bírósággal ítélték el.

február 10. Az alabamai város fegyházában a múlt héten a városossággal vádolt négyet a bírósággal ítélték el. A bíróság ítélték el a városossággal vádolt négyet a bírósággal ítélték el.

február 10. Az alabamai város fegyházában a múlt héten a városossággal vádolt négyet a bírósággal ítélték el. A bíróság ítélték el a városossággal vádolt négyet a bírósággal ítélték el.

február 10. Az alabamai város fegyházában a múlt héten a városossággal vádolt négyet a bírósággal ítélték el. A bíróság ítélték el a városossággal vádolt négyet a bírósággal ítélték el.

Könyv- és Lapkiadó Rt. Strada Baron L. Pop 18. Telefon: 9-77.

szurát

február 10. Az alabamai város fegyházában a múlt héten a városossággal vádolt négyet a bírósággal ítélték el. A bíróság ítélték el a városossággal vádolt négyet a bírósággal ítélték el.

már megjósolja a bécsi Rotschild-háznak közel pusztulását.

Albert Rotschild fiai már nem akartak résztvenni a bécsi zsidó hitközség irányításában, de hogy mégis megtartsanak valamit a ház hagyományából, prokuristáikkal képviseltették magukat kultuszügyekben. És mialatt a párizsi Rotschild-ág egyik kiváló tagja: Edmond, a múlt évszázad nyolcvanas éve óta sok millió frankot áldozott a zsidó Palesztina ujjáépítése érdekében és mialatt az angol Rotschildok közül többen a Palesztina hadjárat során hősi halált haltak és ezzel nagymértékben előmozdították a cionizmus ügyét, a bécsi rokon folyton csak azt manifesztálta, hogy ő kitünő német. Ez volt minden közéleti működése a zsidók felé. Es soha nem lehetett rávenni őt arra, hogy ne támadja a hitközségi választásokról a cionistákat. A cionistaelenes pártot (az Uniót) mindig támogatta, csak azért, hogy megmutassa német érzelmét. Chajes, a bécsiek megboldogult világhírű rabbija, csak nagynehezen, sok hiábavaló intervenció után tudta rávenni a bécsi Rotschild-házat arra, hogy a Jeruzsálemi egyetemet egy nevésségesen kis összeggel szubvencionálja.

A nagy gazdasági összeomlás nyomán csapás csapás után érte a bécsi Rotschildokat. A Creditanstalt megbukott és az osztrák nép minden frakciója — a kampós keresztiesektől a szociáldemokratáig — a Rotschildok fejét követelte, holott nyilvánvaló volt, hogy ezek a feudális urak minden pénzüket eladották a már régóta aláaknázott intézet fenntartására. És hogy megmentésük a család becsületét, a londoni és párizsi rokonokhoz fordultak, hogy ylehetővé tegyék az ő millióikkal a keresztényszocialista osztrák kormány számára a Creditanstalt szanálását. A szanálás azzal kezdődött, hogy a zsidó pénzen rendezett intézetből kihajították a zsidó tisztviselőket.

De ez sem volt elég, a két Rotschildot: Louist és Alfonzot továbbra is üldözték. Hogy az üldözés megszűnjön, a bécsi Rotschildok kénytelenek voltak Gross-Hollenstein és Garing birtokaikat, 15 ezer hektár földet, hatalmas vadászterületeket, erdősegeket, majorságokat és fűrésztelepeket „önkéntes” adományként átengedni az osztrák köztársaságnak.

A Rotschildok bécsi házának összeomlásához tartozik még, hogy tavaly az egyik Rotschild leány (férjhezett Neómi Springer) Bibi nevű leányát férjhez adta Kurt von Rejnighaus-hoz, aki katolikus és félárja. Egyik fivérük, Georg Anselm, mint elmebeteg szüvegett sok éven át és a napokban halt meg. A szomorujáték utolsó jelenete pedig, hogy a két Rotschild gyönyörű két bécsi palotájából kivonult. Egyikük — Alfonz — a csehországi Schillersdorfba, kastélyába vonult vissza, Louis pedig egyszerű lakást vett palotája szomszédságában.

Ami a zsidóságot — mindennek ellenére — még mindig szimpatiaival köti a Rotschild-házhoz, az nem általános ember: érzéssel szemben érzett részvét, hanem az a tény is, hogy a Rotschildok nem utolsó sorban zsidó származásuk miatt vontak magukra annyi gyűlöletet, rajtuk keresztül a zsidókat akarták sújtani. Itt van a min denkinél bílcsebb Arbeiterzeitung, amely büszke arra, hogy „tömegeket perspektívára és nemes érzületre nevelte”, éveken át a tömegek veleszületett antiszemitizmusát melengedte a

כשר של פרה Szilvórium

40 és 50 százalékos úgy hordókban, mint palackokban, valamint idej és óbrók leolcsóbban beszerezhető: *Frutti Csenari Simleu-Silvaniei.*

Select Mozgó

Általános siker mellett folytatja

Select Mozgó

Clive Brook

legújabb filmjének bemutatását:

Egy világváros éjszakája

rendkívül elegáns rendezésű, izgalmas szalon-kalandfilm.

Monopol Paramountfilm.

Rotschild-ház elleni tüzurásaival, még most is úgy érzi, hogy a haldokló oroszziánba bele kell rugnia.

Az idézett újság február 6-án „Rotschild bezár” címmel cikket közöl, amelyben viccesen említi, hogy ennek nem a „Breitner” az oka, mert hiszen a kormány eltörölte a lakásadót és a személyzeti illetéket. Milyen joga van nekik?

dukálják hát a Rotschildok személyzetüket. „Mit törődött ő velük?” — folytatja az Arbeiterzeitung. Rotschild átköltözik egy kicsiny háza, a személyzete pedig menjen oda, ahol a munkanélküli segélyt osztogatják, amelynek helyisége sokkal nagyobb, mint amilyen a palota volt. Szegény Rotschildok!

Werfel örmény regénye

— Bécsi munkatársunktól —

Az Enver-Talaat-Dzsemal triumvirátus a világháború második évében gyökeresen megoldja a török birodalom örménykérdését, amely körül már az Abdul Hamid érája is alkalmi pogromokkal, öletszerű tömegmészárlásokkal kontárkodott. Enverök nem érik be az efféle tüzurásokkal. Ok az „egészségesen”. Mai szóval totális elintézt akarnak. Odáig óhajtanak eljutni, hogy ösztint, a tényeknek megfelelően közölhessék keresztény szövetségeseikkel, akik hébe-hóba udvariasan ugyan, de mégis kellemetlenül belelitéik az orukat ebben az ügybe: La question arménienne n'existe pas.

A katonai szolgálatot teljesítő örményeken kezdik. Lefegyverezik őket, a front mögött halombólvetik őket. Utánuk a polgári lakosságra kerül sor. Evakuálják és esendőri, meg katonai fedezet mellett asszonyostól, gyerekestől, vénemberestől amaggy gyalogosan elindítják a belső vilajetnek, igazában: a Nirvana felé. A deportáció célja a semmi — írja elő a belügyminiszteri utasítás, amelyet még siffirronni sem tartották érdemesnek. Es valóban: az éhség a fáradság, az időjárásnak meg az utnak viszontagságai, golyók és gyilkok nélkül is elvégzik a szerencsétleneken a hőharmukat, melynek megokolására a forradalmár és progresszív Enver és társai egész sor katonai, gazdasági, hazafias, no meg faji alapra épített, sőt éppenséggel tudományos frázist is tartanak készletben.

Ezek a frázisok szintén a felismerhetlenségig kendőzik, leplezgetik az örményirtás igazi okát. Feledtetni próbálják, hogy voltaképpen az állami gyűlöletnek fellángolása az idegen falka tagjai, — ebben az esetben a másfajta, idegen hitű és nyelvű örmények ellen. Hogy az ország urai ezt a véres kis közbjátékot annak az elégtelenségnek levezetésére rendezik, amely a háborus szenvedésekből fakadt és már veszedelmesen felgyülemlett. Hogy narkotikumnak szánták a mármár fel lázadó idegekre, amiket megnyugtató szabadrablásnak, a hatóságilag engedélyezett fosztogatásnak, gyilkolásnak, kínzásnak lehetősége. Milyen vigasztaló, hogy nálunknál alantásabb főreg is akad, amelyen büntetlenül lehet keresztüljárni!

Franz Werfel — a lírán kezdte, a drámával folytatta, most a regénykölteségnél tart és mindegyik műfajban ugynevezett Spitzenleistungokig vitte — hatalmas regényt faragott a döbbernetes örmény tragédiából. *Die Vierzig Tage des Mussa Dagh* a regénynek címe. (Zsolnay-Wien kiadása). Mussa Dagh annyit tesz, hogy a Mózes hegye. Ennek a hegynek röngetegébe, erdői és sziklái közzé menti egy Európából, az európai kultúrából megtért örmény, néhány falunak népét: ötezer lelket összesen. Fegyvert ad a kezükbe és csodamódra (a Werfel mesteri tolla alatt új Illias formálódik ki ennek a küzdelemnek leírásából, egy sokat szenvedett nép éposza) negyven napon át dacol a török államhatalommal. A harc kilátástalan. Győzelem, vagy bukás egyképpen biztos halált jelent. Éhhalált az egyik, felkoncolást a másik esetben. Csodás véletlen, hogy deus ex machinaként megjelenik az antant hadihajói és megmentik őket. Valamennyiüket, a vezér kivételével, Gabriel Bagra-

dian nem tart a népével a szabadságba. Csak a veszedelemben dobant velük össze a szíve; csak a sorsközösség terelte őt a táborukba. Egyébként teljesen idegen tőlük. Tud harcolni, kinődni, ha kell, halni is velük, de együtt élni már nem. Mialatt népet behajózzák, a vezér önként a halálba megy a Mózes hegyen.

Az olvasó a németzsidó sors allegóriáját sejtí ebben a regényben. Számos ok van erre a feltevésre. Itt is, Törökországban ép úgy, mint Németországban, egy kisebbségi népet kergetnek gyűlöletből, politikából végpusztulásba. Az asszimilánsok, a zsidó Gabriel Bagradianok, akik végleg kinőttek, teljesen eltávolodtak a zsidócéfától, egy szeriben a sorsközösség vaskapcsait érzik Németországban is testükönrelkükön és előbb akaratlanul, sőt egyenesen akaratauk ellenére, később azonban egyre több odaadással, egyenesen fellelkésedve dolgoznak annak a közös ségnek feladatán, amelybe visszakény szerítették őket, amelybe hazataláltak. Werfel maga is zsidó, aki gyakran belódított írásaiban nemegyszer hamis magánvokta tévelyedve zsidó problémákkal. És egyáltalában: akadhate zsidó költő számára manapság erősebb keztyben fekvő, lelkehez közelebbálló téma, mint a zsidóságnak németország sorsa? De nyílt célzásokat is vélünk ez irányban (az allegorikus értelmezés irányában) magában a regényben felfedezni. Például abban a

Egy arab lap himnusza a palesztinai zsidó kolonizációról

Palesztina virágzik, Transzjordánia nyomorog

Bejruth, február 12. A Bejruthban megjelenő „Al Shakap al Taya” című arab lap legutóbbi számában feltűnt keltó cikket közöl a következő címmel: „A zsidók tették virágzó országá Palesztinát.” A cikk vázolja a zsidó munka eredményeit az épülő országban és többek között a következőket írja:

— A palesztinai helyzet oly kedvező, hogy a szomszéd országok munkásai tömegesen özőnlenek Palesztinába. Haifa, Jaffa, Jeruzsálem és Tel-Aviv fejlődése szinte egyedülálló az egész Keleten. A fejlődés azonban nemcsak a városokra szorítkozik, hanem megnyilvánul az ország minden részében.

— Aki Palesztinába jön és látja a kolóniák csodálatos mezőgazdaságát, mely virágzó kertekké varázsolta a pusztaságot, az áldani fogja azokat a kezeket, a melyek véghezvitték ezt a csodát. Világos, hogy Palesztina nem speciális körülményeknek köszönheti prosperitását.

Transzjordánia, Palesztina szomszéd országa, termékeny földdel, elegendő vízzel rendelkezik, amit nem mondatunk el Palesztináról. És Palesztinában mégis kedvező viszonyok uralkodnak, míg Transzjordánia a nyomorúság országa, Palesztina fejlődésének titka a nagy bevándorlásban rejlik. A bevándorlók letelvedve az országban, energiájukat és képességüket a gazdasági építés szolgálatába állították és jelentős tőkét is hoztak

parbeszédben, amelyet Bagradian atyai török barátjával, a nemeslelt, vallásos Rifaat Berekettel folytat, amelyben efféle kijelentések hangzanak el: Sie haben (már mint Enverei) die Türkei mit der gefährlichsten Senche angesteckt, mit den Völkerhass... Es ist die böseste Lehre, die eigene Schuld im Nachbarn zu suchen. Az örményekért instanciázó Lepsiusnak és Enver pasának szópárviadalában még ennél félreérthetlenebb mondatok is hangzanak fel. Például, amikor Enver kiesik egy pillanatra a nyugalmából és ilyesmiket mond: Tegyük fel, hogy Németországnak is akadnának veszedelmes belső ellenségei: francia elzsiak, lengyelek, szociáldemokraták, zsidók Nem találna ön helyénvalónak minden eszközt, amely megszakítaná nehéz harembe álló, ellenségtől ostromlott népet ettől a belső ellenségtől? Ebben az esetben is borzasztónak ítélné, ha a hadviselésre veszedelmessé vált népeségrészt egyszerűen összeterelelnék és messzefekvő, ember nemlakta területre küldenék?

Lepsius pedig így felel ezekre a fegas kérdésekre: Ha az én népem urai a jog, a törvény, az emberség ellenére cselekednének a másfajta, vagy más felfogású polgárokkal szemben, réstől megtagadnám Németországot!

Ezeket a citátumokat ugyszólyan találomra és csak mutatós emelem ki a Werfel regényéből. Mert annyira bő választék akad benne az efféle, hogy úgy fejezzem ki magam „zsidózó” gondolatokból, megállapításokból, célzásokból hogy csak játék lenne az idézgetés akár oldalszámra is folytatni. A költő maga azonban műve pársoros előszavában egyenesen tálalomfát állít az allegorikus értelmezési szándék elé. Hangsúlyozza, hogy művét 1932 júliusától 1933 márciusáig írta, tehát a német parlament épületének lángbáború lása és a zsidók ellen irányuló náci áradatnak megindulása előtt. Hangsúlyozza, hogy a legtöbb gyanút keltő részt, Enver pasának és Lepsius német lelki pásztornak beszélgetését, már 1932 novemberében több német városban felolvasta. És miután kiki a maga művének leghivatottabb interpretátora (Lehr Albert egyk Toldi értelmezése mellett, amely így kezdődött: Jól tudta Arany János, — az öreg ur odairta: Tudta a fene!), nem marad más hátra, mint fejet hajtaniunk a leguatenituk sabb magvárazat előtt és akarva, nem akarva, tudomásul kell vennünk, hogy Franz Werfel zsidó költő 1933-ban a németországi zsidó pusztulás évében erősebben foglalkoztatta a közel 20 év előtt lejátsszódt örménytragédia, mint önméneken kétségbeesett vívódása a halállal. Lelke rajta! (g. s.)

Fő

Ki a felelő

Bucuresti, a visszaélések ellenek tetszőmalombá ful. A változatos kosságokról. folyó vita toianu, a Jor miniszterének a vita, amely niszter és a tői között a s ségének érdek Argetoianu lalokkal ellenfél a szószék tiszték és pre pápai fölött a mokrácia és a tarizmus nevévény „apján megjelenik je lya, midőn sz párti többség eredeti és érc is feszült figy

Hetven alkotmány és nem volt ebben vita, amely n tási visszaélé ban. Valamel mégis csak k hogy egyetlen nálunk anélkü felmerüljenek leg volna a m erkölcsünket ni, hogy a v nek, mint Sv. Különbösen a nesen megkiv mannytól, hogy többséget. Irá lasztók akara ott finoman ből kikerülő arra kell vig ség ellen ne sok ne törté utóbbi válasz tak.

— Önök, — lenéz felé — lett és a dik Hát vajjon a rizmusunk? A nálja amit a ment magata lunk valaki na a miniszte Ezért mondot vita szalmae Egy ellenz Argetoianuro esetet: — Midőn hatalomra. A kérlette a pre hogy a válas det és a szab vilizált forma szedének bef Argetoianu b — Hallotta terelnők ur? esetre egyet lasztásokon g Nyilván, A sain sem eső

Négy A romanov tört rémsége parasztpárti — Csak eg mondan — hogy jelle ga alminiszte romanmegyve Az egyik kö erős s ahol tünk is leszo után legna csak három A nrniszte Struna halá Andreinek: — Hát tel közben egyik tolt?

Főtárgyalás előtt a romániai szélső-jobboldali mozgalmak pere

Ki a felelős a sinaiai merényletért? Argetoianu szerint hetven év óta nem voltak tiszta választások Romániában

Bucuresti, február 12. A választási visszaélések és erőszakosságok véget nem érő folytatásának jellegű immár az országban a főleg erőszakos választásokkal szembeni közvélemény. A változatosságot ebbe a főleg erőszakos választásokról.

Folyó vitába csak Constantin Argetoianu a Jorgakormány volt belügy miniszterének felszólalása hozott s az a vita, amely Iamandi belügyi alminiszter és a nemzeti parasztpárt vezetői között a sinaiai gyilkosság felelősének érdekében kialakult.

Argetoianu az összes ellenzéki felszólalókkal ellentétben nem azért megy fel a színpadra, hogy bírák, csendőrtisztek és prefektusok választási tulka pápai fölött lamentáljon a tiszta demokrácia és a hamisítatlan parlamentarizmus nevében. A konverziós törvény „apjának” himnlöhelyes arcán megjelenik jellegzetesen cinikus mosoly, midőn szembefordul a kormány-párti többséggel. Argetoianu mindig eredeti és érdekes módon beszél, most is feszült figyelemmel hallgatják.

Hetven év tradíciója

Hetven éve, amióta Romániában alkotmány és választások vannak, még nem volt ebben a kamarában igazalási vita, amely ne merült volna ki választási visszaélések végtelen felsorolásában. Valamelyes mélyebben fekvő oka mégis csak kell, hogy legyen annak, hogy egyetlen választás sem mulik el málnak anélkül, hogy hasonló panaszok felmerüljenek. Nyilván hiábavaló dolog volna a mi szokásainkat s közéleti erkölcsünket figyelembe véve azt várni, hogy a választások szabadok legyenek, mint Svájcban, vagy Dániában. Különböző is a választási törvény egyenes megkívánja a mindenkorai kormánytól, hogy megszeresse magának a többséget. Iránviti kell tehát a választók akaratát s nem baj az, ha itt ott finoman megkorrigálják az urnákból kikérülő eredményt. Csak éppen arra kell vigyázni, hogy az emberiség ellen ne vétsenek, hogy brutálisok ne történjenek. Már pedig a legutóbbi választások embertelenek voltak.

Argetoianu kitanítja a prefektusokat

— Önök — fordult Argetoianu az ellenzék felé — a parlamentarizmus mellett és a diktatúra ellen harcolnak. Hát vajon őszinte a mi parlamentarizmusunk? A kormány neme azt eszmálja amit akar függetlenül a parlament magatartásától? Vagy lehetne nálunk valaki miniszter, vagy képviselő, ha a miniszterelnök ezt nem akarja? Ezért mondom, hogy kéri az igazalási vita szalmaesplésért.

Egy ellenzéki képviselő beszélt el Argetoianuról a következő jellemző esetet:

— Midőn 1921-ben a néppárt került hatalomra, Averescu marsall magához kérte a prefektusokat, felhívta őket, hogy a választásokon biztossítsák a rendet és a szabadságot, ügyeljenek a civilizált formákra. A miniszterelnök beszédének befejezése után eltávozott és Argetoianu belügyminiszter szólalt fel.

— Hallották, mit mondott a miniszterelnök ur? Hát ugy legyen. Minden esetre egyet ne felejtessenek el. A választásokon győznünk kell!

Nyilván, Argetoianu az ő választásain sem csépejt üres szalmát.

Négy jelölt — három szervezet

A romanmegevi választásokon történt rümségeket Andrei volt nemzeti parasztpárti alminiszter sorolta fel.

— Csak egy jellemző esetet fogok elmondani — mondotta a jasi professzor — hogy jellemezzem a Manolescu-Strunga alminiszternek a liberális párt romanmegevi vezetőjének metodusait. Az egyik körzetben, ahol pártunk elég erős s ahol többek között négy jelöltünk is leszavazott, az urna felbontása után legnagyobb megrökönyödésre, csak három szavazatot találtak!

A miniszteri padon ülő Manolescu Strunga halálos nyugalommal válaszolt Andreinek:

— Hát tehetünk mi arról, ha időközben egyik jelöltjük hozzánk pártolt!

A liberális miniszter meglepően őszinte kijelentését hatalmas derültséggel honorálta a ház. Maga Andrei sem tehetett egyebet, minthogy jót nevetett a három nemzeti parasztpárti szavazat történetének jellemző magyarázatán.

Vita a demokráciáról

A pénteki ülésen másodszer került a kamara vitáinak középpontjába az egyik felosztott szélsőjobboldali szervezet működése és ezzel kapcsolatosan a sinaiai merénylet felelőségének problémája. A nemzeti parasztpárt a kormány erőszakos intézkedéseivel magyarázza a történeteket, a kormány viszont a nemzeti parasztpárti kormány toleranciájában keresi az illető szélsőjobboldali szervezet elterjedésének és megerősödésének magyarázatát. Pénteken előbb Andrei és Iamandi vitaköz egymással majd midőn a belügyi alminiszter nyílt vádakot emelt a nemzeti parasztpárt ellen, bekapcsolódott a vitába ennek vezére, Mihajache is.

— En voltam az első, aki a Mihail arkangyal szervezetet felosztattam. Ez a szervezet annak idején nemcsak anarchisztikus volt, de titkosan is működött, Vaida Sándor a meggyőzés és rábeszélés taktikájával igyekezett törvényes keretek közé vezetni ezt az anarchisztikus mozgalmat. A liberális párt erőszakos intézkedései a sinaiai merényletbe vezettek. Ha a két metódus között kell választani, én a Vaida Sándor metódusa mellett vagyok.

Iamandi belügyi alminiszter élesen válaszolt a felszólalásokra. A jasi politikai kijűnő parlamenti debatternek bizonyult, egyike azoknak a minisztereknek, akik a kormány reprezentatív figurái közé tartoznak. Ugyszólván közvetlen felettesét, Inculetz belügyminisztert is elhomályosította.

Intervju a felmentett Dimitroffal a fogságban

London, február 12. A Daily Express érdekes intervjút közöl Dimitroffal. Ez az első intervjú, mőta Dimitroff mögött becsukódott a fogház kapui. A Daily Express levelezője Heller rendőrtisztviselő hivataloszójában beszélt Dimitroffal, a berlini titkos rendőrség épületében.

Kinyílik az ajtó — írja a Daily Express tudósítója — belép rajta Dimitroff egy ór kíséretében. Már az első szavaiól kivehettem, hogy rendkívül deprimált.

— Testileg jól érzem magam — mondotta. — Sokat dohányzom. De leikileg... azt hiszem, ön megérti a helyzetemet. Öt hónapig a fogházban, három hónapig a bíróság előtt és most ez az állapot, ami a fogházbüntetésnél is rosszabb. Egy olyan ember, mint én, nagyon mehezen viseli szabadsága elvesztését. Rossz bánásmód miatt nem panaszkodhatom. A tisztviselők tekintetével vannak rám, csak egyet nem értek:

miért nem engednek szabadon? Meg tudom érteni, hogy Göring szívesen kivégeztetne. En is így érzem, ha tagja lennék a német kormánynak.

Dimitroff most újra megismétli idegesen:

— Az azonban semmiképpen sem megy a fejembe, hogy fölmentésem után még mindig itt tartanak a börtönben. Tiltakozom ellene, remélem, ön is felemeli tiltakozó szavát érdekemben.

— Ha kiszabadulok — nyilatkozta Dimitroff —, nem megyek Oroszországba. En nem vesztettem el bolgár állampolgárságomat és haza akarok menni hazámba. Levelet irtam Muszanoffnak, a bolgár miniszterelnöknek, afelől azon, ban nem kételkedem, hogy le fog tartóztatni abban a pillanatban, amint átléptem a bolgár határt...

Ezzel véget ért a beszélgetés, az ór elvezette Dimitroffot

Japán légi támadást tervez Alaszka, Anglia Moszkva ellen

Mitchell amerikai tábornok szenzációs szakvéleménye

Washington, február 12. A képviselőház hadügyi bizottsága meghallgatta William Mitchell volt tábornok szakvéleményét az amerikai Egyesült Államok légi flottájáról. Mitchell merész állításokat kockáztatott meg, így többek között ezeket mondta:

— Japán, a mi legádázabb ellenségünk, csak azért építi ki légi haderejét,

hogy flottatámadást hajtszon végre Alaszka ellen.

Angliáról még fantasztikusabban hangzott Mitchell „szakvéleménye”. Azt állította, hogy Anglia légi támadásra készül Moszkva ellen és rémlátásaiól azt a következtetést vonta le, hogy az amerikai uniónak legalább 2400 hadirepülőgép felett kell rendelkeznie és ezek között 400 nagy távolságra ható bombavető repülőgépre van szüksége, ha meg akarja állami helyét az óceánon túli „szomszédok” légi veresenyében.

— A meggyőzés taktikája — mondja Iamandi — csak civilizált felekkel szemben alkalmazható. Am nincs helye a szélső meggyőzésnek ott, ahol az ellenfél brutális erőt, bombát és revolvért vesz igénybe. Önök, a nemzeti parasztpárt éppen annyira felelősök, mint mi azért, hogy a demokratikus rezsim az országban konszolidálódjék. En nem hiszem és azt hiszem, önök is osztják ezt a véleményemet, hogy a demokratikus rendszer Romániában összeomlás előtt állana. Az átmeneti korszak, amelyben élünk véget fog érni. Felhívom önöket, hogy addig is, amíg ennek a szervezetenek általánosan a romániai szélsőjobboldali mozgalmaknak perét a maga teljes egészében megvitadjuk, legyenek bizalommal velünk szemben, akik jelenleg nem egy párt vagy egy kormány muló érdekeit, hanem maga az állam és a demokratikus rendszer létét védjük.

A többség percekig állva tapsolta a belügyi alminiszter kijelentéseit. A pártok nagy többsége ugyancsak lándzsát tört a parlamentben a demokratikus rendszer mellett. A parlament pedig a pénteki bevezető vita után feszült érdeklődéssel várja a nagy pernek a belügyi alminiszter által beígért főtárgyalását.

— Sokkal kevésbé fenyeget háborus veszedelem a Távolkeleten, mint akárhol a világ más részében, Japán nem akar öngyilkosságot elkövetni és biztosra veszi, hogy Szovjet-Oroszország sem kíván háborút, mert jól tudja, hogy abból új világháború támadhatna, amelyből az amerikai Egyesült Államok sem vonhatná ki magukat.

London, február 12. Blücher tábornok, a távolkeleti orosz haderők parancsnoka az orosz kommunista párt kongresszusán ismertette a távolkeleti katonai helyzetet. Kiemelte többek között, hogy Japán Mandzsuria északi részében csapatokat koncentrált, stratégiai vasutvonalat épít. Az orosz haderőnek fel kell készülnie minden eshetőségre.

Egyidejű moszkvai jelentés szerint az orosz szovjetunió történetében még nem fordult elő olyan nagyszerű katonai színjáték, mint tegnapié. A Vörös téren óriási katonai paradét rendezett a hadsereg, amelyen bemutatják a legmodernebb technikai és mechanikai fegyvernemeket. Ötszáz tank vett részt a felvonulásban, a nehézágyukat traktorok vontatták, felrobogtak a legújabb rendszerű légi elhárító ágyúk és a gyalogság, lovasság és tüzérség csapatainak végtelen sora. Az emelvényről Stalin és Molotov végignézte a nagy parádét, miattal 2000 tagu óriási zenekar játszott. Vorosilov hadügyi népbiztos, a vörös hadsereg főparancsnoka végignyargalva a Vörösteren, az emelvény előtt megállott és lóhátról beszédet intézett a csapatokhoz. Hangsúlyozta, hogy a vörös hadsereg föl van készülve a háborúra.

Der Blatist. Ezzel címmel hagyta el a napokban a sajtót Horovitz József főkantör műve. A hatalmas, kétkötéses zenemű első része azok számára készült, akiknek semmi ismeretük nincs a zenei hang írásjeleinek terén. Egy alaphangból kiindulva eredeti módon megmagyarázza a hangok távolsági viszonyát és ennek a könyvnek segítségével rövid idő alatt el lehet sajátítani a kotta-olvasást. A könyv második része magasabb kurzus előmádkozók, kántorok és énekesek számára. A zsidó liturgiához készített számos, eredeti kompozíció teszi az érdekeltek számára értékessé a hatalmas művet. A bevezetés és a kísérő szöveg könnyű német nyelven van megírva, ami hozzáférhetővé teszi a könyvet az érdekeltek széles rétegeinek. A könyv ára kötetenként 250 lej és megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályában.

A Jüdische Rundschau

Németország nagy, kétszer hetenként megjelenő zsidó lapja, amely a zsidó élet minden megnyilatkozásáról kimerítően informálja olvasóit. A

Jüdische Rundschau

a németországi cionista mozgalom lapja. A

Jüdische Rundschau

kétszer hetenként jelenik meg és előfizetési ára negyedévenként Lei 180. Romániából az előfizetési díjak a Banca de Credit Român Cernauti címre küldendők

amelyet Bagradián atyjával, a nemeslelkű, Berekettel folytat s kijelentések hangzan en (már m'nt Envereit) der gefährlichtsen Seu mit den Völkerhass... ste Lehre, die eigene barn zu suchen. Az örianciázó Lepisiusnak és szópárviadalában még etlenebb mondatok is. Például, amikor Enver natra a nyugalmából mond: Tegyük fel, hogy is akadnának vesztelenségei: francia elzárk, szociáldemokraták, lálnare ön helyénvaló zközt, amely megszarareban álló, ellenségeképét ettől a belső ellenzet eseten is borzasztó a hadviselésre veszedelpeségrészt egyszerűen s messzefekvő, emberstre küldenék?

Ha az én népem urai y, az emberség ellenére a másfajta, vagy masrokka szemben, rögtön Németországot!

amokat ugyszólván tar mutatóba emelem ki yéből. Mert annyira bő benne az efféle, hogy magam „zsidó” gonállapításokból, célzások játék lenne az idéző számmra is folytatni. A onban műve pársoronyesen flalomát állít értelmzési szándék elé, hogy művét 1932 július pinsáig írta, tehát a ne épületének lángbaboru ok ellen irányuló nézőindulása előtt. Hangsúly leg több gyanút keltő sanak és Lepisius német k beszélgetését, már ében több német város. Es miután kéri a maga vatottabb interpretátora egy-k Toldi értelmezése egy kezdődött: Jól tudta — az öreg ur odairta: nem marad más hátra. Itanunk a legautentikur at előtt és akarva, nem csul kell vennünk, hogy zsidó költőt 1933-ban a zsidó pusztulás évében alkotta a közel 20 év tti örménytragédia, mint tségesesett vívódása a rajta! (g. s.)

palesztinai ról a nyomorog

odálkozunk, amikor bizoék tiltakoznak a zsidó be. Köztudomásu, hogy Pa-ra nem kár, hanem áldás l a bevándorlásból. Sze-jelent az országra az ara-egóriája, akik a zsidóól élnek és mesterségesen gyűlöletes atmoszférát zek az agitátorok nem is-tet, a hazát, hanem csak a érdekeit.

beyruthi arab lap cikke-tünést keltet ugy Palesz-a szomszédos arablakta-erdekess jelenség, amelyben-nyilatkozik meg, melyet a o körök tulkapásai váltot- arab körökben.

rom pár selyemharisnya, megfigyelő, könnyed el-ésében egy orosz-leségének nagy lelki meg-szerelmi játékaft és tragi-ását írja meg. Egy darab-ás, hol megdöbentően le-az a pompás regény. Ara-apható az Uj Kelet könyv-összeg és portóköltés-ése mellett, vagy után-

SPORT

Ujabb Haggibbor sikert hozott a KKASE asztalitenisz versenye

Cluj, február 12. (Az Uj Kelet tud.) A Haggibbor alig egy éves multra visszatekintő asztali tenisz szakosztálya már eddig is szép teljesítményekkel örvendeztette meg híveit, hogy csak az országos csapatbajnokság elhódítását említsük. A KKASE agilis vezetője által rendezett verseny újból módot nyújtott a Haggibborversenyzők nagy kvalitásainak dokumentálására. A bajnokságot veretlenül végzett, míg a második garnitúra nagy meglepetésre harmadik helyre küzdötte fel magát, olyan klubokat előzve meg, mint a KAC, KKASE stb., bizonyítékát szolgáltatva a tehetséges utánpótlásnak is, habár a „senior” csapat állaga is csak 16 és fél év.

Egyéni számokban is sok Haggibbor siker történt. A részletes eredmények egyébként a következők:

Csapatverseny: 1. Haggibbor I. (Diamantstein, Erős, Goldberger); 2. Aurora (Vladone, Pop, Bekó); 3. Haggibbor II. (Baumzweig, Paneth, Rosmann), 8 induló.

I. o. férfi egyes: 1. Vladone (Aurora); 2. Diamantstein (Haggibbor); 3. Erős és Paneth (Haggibbor).

II. o. férfi egyes: 1. Kertész Sándor (KKASE); 2. Pap (Ike); 3. Lozsárdi (IKE) és Nagy (Kolping).

III. osztályú férfi egyes: 1. Kertész János (KKASE); 2. Róth (Haggibbor); 3. Teszler (Haggibbor) és Barabás (DFIE).

I. o. férfi páros: 1. Goldberger (Haggibbor)—Vladone (Aurora); 2. Bekó (Aurora)—Donogán (KAC); 3. Diamantstein—Erős (Haggibbor) és Pop—Bálint (Aurora).

Gyermekverseny: 1. Rosmann (Haggibbor); 2. Kertész Sándor (KKASE); 3. Kertész János (KKASE) és Roóz (Haggibbor).

A többi klubok versenyzői közül Vladone szerepelt eredményesen.

Horosz Béla megvédte országos műkorcsolyázó bajnokságát

Bucuresti február 12. Románia 1934-es műkorcsolyázó bajnokságát Horosz Béla KKE nyerte. Második Bindea Universitatea, harmadik Habermann Brasov lett. Stanaulescu bucaresti bajnok és két társa arra való hivatkozással, hogy a zsűriben három kisebbségi pontozó bíró fog-

lal helyet, visszaléptek a versenytől.

Egyébként a téli sportszövetség kupáját, melyet az utolsó öt évben legjobb eredményeket elérő és legaktívabb egyesület részére alapították a zsűri a KKE-nek ítélte.

A rossz hóviszonyok ellenére elég jó időket hozott a KKASE siversenye

Cluj, február 12. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap délelőtt zajlott le a Bükk erdőben a szezon első siversenye a KKASE rendezésében. Sajnos a hóviszonyok nem éppen kedveztek a versenynek, mert egyrészt a párnafelületi szél elhordta a havat, másrészt ahol megmaradt, eszontémmény volt fagyva, ami úgy a felfele menetelésnél, mint a lesiklásnál óriási hátrány. Éppen a fentiekre való tekintettel meg kell állapítani, hogy a 11 km-es távon abszolút verseny időeredményei elég jók. Utirány: Menedékház, az erdő megkerülésével Árpád-csucs, erdei lesikló — Menedékház.

A KAC vívói minimális vereséget szenvedtek Budapesten

Budapestről jelentik: A Pénzüntézet Tisztviselők—KAC kardvívó mérkőzését a Pénzüntézetiek nyerték 9:7 arányban. A elúji vívók közül Deheleanu 3, Losonezy 2 és Hintz 2 győzelmet szereztek. A versenyen jelen volt Palingheanu ezredes, román katonai attasé is.

Gál Károly új román gyorskorcsolyázó rekordot állított fel a BKE KKE budapesti versenyén

Budapestről jelentik: A BKE—KKE gyorskorcsolyázó versenyt a magyar gyorskorcsolyázók nyerték. Mindenesetre jelentős

Eredmények: Seniorverseny, indultak haton.

1. Csaszár Kolping, ideje 1 óra, 17 perc, 03 mp.

2. Cserei TC 1,18.01.

3. Kozma KKASE 1.22.04.

Az első helyezett arany, a második ezüst, a harmadik bronz érmet kapott a rendező egyesülettől.

Senior II.

1. Ferenczy KKASE 1.28.29.

2. Darvas KKASE 1.31.21.

3. Donogán KAC 1.33.14.

A verseny sikeres megrendezésével a KKASE értékes munkát végzett.

eredménye a versenynek, hogy azon Gál Károly (Mures) 500 méteren 49.4 mp-cel új román rekordot állított fel. Eredmények:

1500 m. 1. Bogszütz, 2. Leszi BKE, 3. Bihari BKE.

5000 m. 1. Bogszütz BKE 9 p. 39.8 mp. 2. Bihari BKE 9 p. 39.8 mp.

Barátságos futballmérkőzések Romániában

Arad. Hakoah—Fortuna 8:0. Az aradi zsidó csapat nagyszerű játékkal kezdte a tavaszi szezont. A kitűnő formában levő támadósor egymás után lökte a gólokat. AAC—Patria 11:1. ATE—AMTE 1:1.

Timisoara. Kinizi—TMTE 6:3. Ripensia—Venus 9:0. Ripensia vegyes—Electrica vegyes 2:0. Electrica—Politechnika 5:2. Ilsa—Patria 6:0.

Ausztria—Olaszország 4:2 (3:0)

A fiatal erőkkel felfrissített osztrák válogatott értékes győzelmet aratott Torinóban. Sikert a saját pályáján játszó olaszokat 4:2 arányban legyőzni és ezzel visszaállítani az osztrák futball jóhírnevét, de egyben visszaadni érekes ségét az Európa-kupa küzdelemnek, mely az utóbbi időben részint szerencsé-

ből, részint reális győzelem alapján az olaszok „belügye” lett. Az olasz válogatott vereségének egyetlen reális magyarázata, hogy a régi, kissé kjoregedett gárdát állították gyepre, akik már nem bírják úgy az iramot.

Mindkét csapat a már közölt felállásban játszott. A mérkőzés első feje-

ében az osztrákok Zischek (2) és Binder révén már 3:0-ra vezettek. A második féldobben egy tévesen megítélt 11-esből esik az első olasz gól, majd két perc múlva Guaita lövéséből 3:2-re javítanak az olaszok. A második olasz góltól felvillanyozott közönség buzdításától hajta hatalmas tempót diktál az olasz válogatott, azonban az osztrák védelem kitesz magáért. Husz percig tart az olasz ostrom, amikor a 30. percben felszabadul az osztrák csapat. Zischek kap ki balszélre jó labdát, végig huz az olasz védelmen és beszaladva lövi az osztrákok negyedik gólját. 50.000 néző, a bevétel félmillió líra (közel ötmillió lej) volt, Bíró Mercet, Svájc.

Firénzében az olasz B. válogatott 2:0-ra győzött az osztrák B. válogatott eleln.

Dél-Olaszország—Budapest 4:2 (2:1)

A világbajnoki költségeket turázó Budapest válogatottja Romában előrelátható vereséget szenvedett Dél-Olaszország válogatottjától. Bár a pestiek három kapufát löttek a mérkőzés alatt, ez azonban mit sem von le abból, hogy a meccs favoritja az olasz csapat volt. Az első gólt a 22. percben Ferraris révén az olaszok érik el, akinek éles fejjese rendeltetési helyére kerül. A 34. percben Jávor kidolgozott labdával egyenlített. A 42. percben egy kapufától visszapattanó labdát Fantoni III. küld védtelenül a pestiek kapujába. 2:1. A második féldob 29. percében Scopelli 11-esből lövi az olaszok harmadik gólját. A 36. percben Polgár 3:2-re javít, míg a 44-ik percben Bernardi a negyedik olasz gólt lövi. 15.000 néző, bíró Weingartner, Németország.

Budapesti futballeredmények

Budapest. Ferencváros—Phöbus 2:2 (0:1). Hungária—Budai 11 6:1 (3:0). Kispest—III. ker. 3:0. Nemzeti—Ujpest 3:1 (1:0). Bocskai—Főiskolai válogatott 4:0 (2:0).

Németország nyerte Európa jégbokki bajnokságát

Milano, február 12. Vasárnap került sor Európa jégbokki bajnokságának döntőjére Svájc és Németország között. Bár a mérkőzés favoritja a svájci csapat volt, azt nagy meglepetésre 0:0, 0:1, 1:0, majd kétszeri meghosszabbítás után az ötödik harmadban elért góllal Németország nyert és ezzel megnyerte Európa jégbokki bajnokságát.

A világbajnokság USA és Kanada között hétfőn este dől el.

Az ezt megelőző események a következők:

A döntőkeret negyedik helyéért, — mint megírtuk — Németország Csehszlovákiával került össze. Az igen előkelő helyezéért gyilkos küzdelem folytatott a két csapat. Eredménytelen három harmad után a meghosszabbításban sikerült a németeknek egy gólt elérniük és ezzel a döntőbe kerültek.

Szombaton:

USA—Németország 3:0 (1:0, 1:0). Nem tulságosan szép mérkőzés, mert mindkét csapat a döntőre spórolt erejével.

Kanada—Svájc 2:1 (0:0, 0:1, 1:0, meghosszabbítás után 1:0). A torna legizgalmasabb mérkőzése. Svájc eredménytelen első harmad után a másodikban gólt üt Kanada hálojába. Kanada a harmadik harmadban egyenlített 1:1-re. A meghosszabbított negyedik játékidőben Kanada durva játéka következményeként Svájc két játékosra súlyos sérüléssel elhagyta a pályát és így a 7. percben megszerzi a győztes gólt.

Sporthírek

Sonja Hennie immár nyolcadszor — megnyerte a hölgygyorskorcsolyázás világbajnokságát. A világbajnoki versennyel kapcsolatban egyébként nemzetközi versenyt is rendeztek. A páros versenyben első lett a Papek—Zwack pár, második helyen a Rotter—Szolász Európa-bajnok pár végzett. A férfiversenyeken a világbajnok Schaffer betegsége miatt nem indult.

San Remóban szombaton nemzetközi vívóverseny lesz, melynek során megtartják az olasz—magyar kardesapatvívóverseny revansát is.

A bucaresti CFR csapata Luxemburg válogatottja ellen 3:2 arányban győzött. Párizs—Prága városközi válogatott futballmérkőzés lesz február 18-án Párizsban.

Zakopaneban a nemzetközi siversenyen a siugrásban a norvég Niels győzött 70 és 71 méteres ugrásokkal. Második lett a lengyel Czech.

Az angol futballszövetség február 19-én fog dönteni afelett, hogy a válogatottat északi vagy közép-európai turára küldje. Az északi turán Svédország és Norvégia, Közép-európában pedig Csehszlovákia, Magyarország és Ausztria pályázik az angol válogatott szereplésére.

KÖZGAZDASÁG

Február 15-én, vagy március 1-én életbe lép az új kontingentálási rezsím

Bucuresti, február 12. Az új kontingentálási törvény előkészítő bizottsága befejezte munkáját. A kormány, illetve a kereskedelmi minisztérium végleges megegyezést kötött a Banca Naționalăval az új kontingentálási rezsím alapelveire vonatkozólag. A megegyezés szövegét Assan ipar- és kereskedelemügyi miniszter terjesztette a kormány gazdasági bizottsága elé. Az új kontingentálási rezsím megkönyíti a behozatal formalitásait és a kontingentálás lebonyolítására egységes szervert teremt, melyben a kormány, a Banca Națională és az érdekeltektől szervek képviselői vesznek részt.

Az új kontingentálási rezsím február 15-én vagy legkésőbb március 1-én lép életbe.

Tőzsde

Cluj. Irányzat szilárdabb. Kötések főleg buzában és tengeriben. Buza közepes 390, rozs 270, zab 215, árpa 192—200, sörárpa 270—280, tengeri új 175, ótengeri 196. Vetőmagvak: löhere üzletlen, 28—30, lucerna nyers 28—30.

Braila. Tengeri 185, árpa 141, bab 262.

Galati. Buza 400—410, árpa 125, zab 165—170, rozs 220—230, új tengeri 110, ótengeri 200.

Timisoara. Buza 350—365, ótengeri 200, új tengeri 145, zab 200, árpa 180. Liszt (nagyalmú) 600. Lucerna 45, lóhere 45—47.

Csikágó. Buza máj. 9112, júl. 90, szept. 90,75, tengeri máj. 5212, júl. 5362, szept. 55—62, zab máj. 3675, júl. 5312, szept. 3575, máj. 6737, júl. 6162, szept. 6350.

Winnipeg. Buza máj. 6862, júl. 6475, árpa máj. 4324, júl. 4325.

PÉNZPIAC

Bucuresti tőzsde. Zürich 32.40—32.73, Berlin 3960—4060, Newyork 102—112, London 513—523. Párizs 658—659, Milano 883—895, Prága 495—498, Wien 2325. Amsterdam 6730—6750, Brüsszel 2335—2350, Belgrád 250, Varso 1950.

Rendkívüli közgyűlést tart az ipartestület. A cluji ipartestület tagjainak egy része akciót indított egy jövő héti rendkívüli közgyűlés tartására. Eddig 400 aláírást gyűjtött a Biris cipész-mester vezetése alatt álló csoport, de körülbelül ezer aláírásra számítanak. Az összeállított tárgysorozat a következő: 1. A betegségyógyászati tárgyalása. 2. Az adószállítás kérdése. 3. Kontár-ügy. 4. Az ipartestület és a munkakamara viszonyának a megújítása.

Sayers, Jelige: „Gyilkosság”. Egy hírdetőröda titkai: vér, arany, kokain. A 28 lejes detektívroman. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeges portóköltés előzetes beküldésével vagy utólagos utólagos.

Titkos ál

Bucuresti, í szerint a beszátoások rendkelték Cetatea-Albához közel nek nevét egy esendőség és galamb állomá államást fedező orosz kémszer állítólag évek kül, hogy bárk

Ame ell

Kész

A ret

London, feltentés szerint ról újabb szóhoz a hadiad idejű jelentés reszus a törvényjavasl reform az áll a tőzsdékkel kkat a jövőben ság készíti el, nak minden ni fogják a tévesztő hírekkel való üzciók igen sző szabadságveszterjedő pénz. Egyidejűleg hatálytalantá dert légitpostai mert beigazo kítése körül vetek el. A

Pal

Berlin, febr szervezet febr Palesztina ki Bré Brit páh A kiállítás zsidók ország nepségén mes esaknem öss voltak a név seletének, a hitközség re dr. Beno Coh zet elnöke u menföld tart palesztinai or

Ezután Sk tartott héber gék és a berri rich Stahl ig dott közöne berlini hitkö gyobb érdek a palesztina hogy az ors koronázni.

1712 hasáb kötetes uj le A legújabb mas kötet 1 melléklet re összes ember Genius Lexi Uj Kelet kö portóköltés

szombaton nemzetközi
amelynek során megtart
var kardesapatvívóver-

FR csapata Luxemburg
3:2 arányban győzött.
városközi válogatott
esz február 18-án Pá.

nemzetközi siversenyen
orvög Niels győzött 70
ásokkal. Második lett a

allszövetség február 19-
elet, hogy a válogatott
őzépeurópai turára küld
án Svédország és Norvé
ában pedig Csehszlová
g és Ausztria pályázik
tott szereplésére.

AZDASÁG

15-én, vagy
én életbe lép
ntingentálási
ezsim

ruár 12. Az új kontin
y előkészítő bizottsága
ját. A kormány, illet
ni minisztérium végleg
kötött a Banca Natio
ontingentálási rezsim
atkozólag. A megegye
san ipar és kereskede
szter terjesztette a kor
bizottsága elé. Az új
rezsim megkönnyíti
malításait és a kontin
elitására egységes szer
nyben a kormány, a
és az érdekelt szer
vesznek részt.
gentálási rezsim feb
legkésebb március 1-én

Borsde

szilárdabb. Kötések
s tengeriben. Buza kg.
zab 215, árpa 192-200.
0. tengeri új 175, óten
agvak: löhere 12lette
erna nyers 28-30.
si 185, árpa 141, bab

400-410, árpa 125, zab
220-230, újtengeri 110.

za 350-365, ótengeri
45, zab 200, árpa 180.
ni) 600. Lucerna 45. lő

a máj. 9112, jul. 90.
geri máj. 5212, jul. 5362
b máj. 3675, jul. 5312.
j. 6737, jul. 6162, szept.

za máj 6862, jul. 6475.
jul. 4325.

ÉNZIPAC
Zürich 32.40-
60-4060, Newyork 102
513-523. Párizs 658-
-895, Prága 495-498.
Amsterdam 6730-6750.
2350, Belgrád 250, Var

közgyűlést tart az ipar-
ipartestület tagjainak
t indított egy jövő heti
gyűlés tartására. Eddig
gyűjtött a Biris cipész-
e alatt álló csoport, de
aláírásra számítanak.
t tárgysorozat a követ
tegsereglyöződik tárgya-
tőleszállítás kérdése. 3.
Az ipartestület és a
viszonyának a megállá-

e: „Gyilkosság“. Egy hír-
i: vér, arany, kőszén. A
ív sorozatban. Kapható az
osztályában az összeg és
lőzetes beküldésével vagy

Titkos rádióleadó és repülőgalamb- állomást fedeztek fel Dél- Besarábiában

Évek óta dolgozik a rádióállomás

Bucaresti, február 12. Az Univer sul szerint a beszarábai állambiztonsági hatóságok rendkívül érdekes felfedezést tettek Cetatea-Alba megyében. Egy Cetatea Albához közel fekvő községben, amelynek nevét egyelőre titokban tartják, a esendőrség és sziguranca titkos repülőgalamb állomást és egy titkos rádióleadó állomást fedeztek fel. A két állomás egy orosz kémiszervezet érdekeit szolgálta és állítólag évek óta működésben van, anélkül, hogy bárki is tudott volna róluk.

A felfedezésről a esendőrség és sziguranca közegei azonnal jelentést tettek felettes hatóságaiknak, mire Panaitescu ezredes, a beszarábai esendőrség parancsnoka és David sziguranca vezérfelügyelő a helyszínére utaztak. Számos letartóztatás történt. Megállapítást nyert, hogy a kémiszervezet Délbeszarábiában meglehetősen ki van terjedve és vezetői nemcsak katonai titkok felderítésével és továbbításával foglalkoztak, hanem igyekeztek lázadást előidézni Délbeszarábiában.

Amerikában szigorú állami ellenőrzés alá helyezik a tőzsdéket

Készül a tőzsdék ellenőrzéséről szóló javaslat

A rettenetes hideg miatt Amerikaszerte be- szüntették az inségmunkákat

London, február 12. Washingtoni jelentés szerint Roosevelt elnök közelebről újabb szöveget intéz a kongresszushoz a hadiadósságok kérdésében. Egyidejű jelentés szerint az amerikai kongresszus a tőzsdék ellenőrzéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalja. A tőzsdereform az állam hatáskörét kiszélesíti a tőzsdékkel szemben. Az alapszabályokat a jövőben hivatalos szakértő bizottság készíti el. Szigorúan korlátozni fognak minden fedezetlen eladást, büntetni fogják a spekulatív célzatu, megtevesztő hírek terjesztését, az elővételekkel való üzérkedést. A büntető szankciók igen szigorúak. Tíz évig terjedő szabadságvesztés és 25 ezer dollárig terjedő pénzbüntetés a maximumok.

Egyidejűleg a kormány közelebről hatálytalannítani fogja az összes belföldi légiópostai szállítási szerződéseket, mert bejgazolódott, hogy a szerződések kötése körül súlyos visszaéléseket követtek el. A jövőben a hadtűgy- és a

kereskedelmi miniszterek együttesen fognak intézkedni a légiópostai szállításról. Polgári vállalatok öt éven át légiópostai versenytárgyaláson nem vehetnek részt.

Mac Crackern, Hoover volt légtűgyi minisztere, akit az ügyvel kapcsolatban megvesztegetés miatt őrizetbe vettek, még letartóztatásban van.

A Daily Express szerint az amerikai légtűgyi visszaélések miatt a polgári repülés amerikai vállalatok kizárólag utasszállítással fognak foglalkozhatni s nem pályázhatnak a hadsereg, vagy a haditengerészet számára készülő repülőgépek építésére sem.

Newyork, február 12. Az inségmunkák a nagy hideg miatt szünetelnek. Ez az intézkedés csaknem száz ezer munkanélkülit érint.

Csikági jelentés szerint az utóbbi napok dermesztő fagyában az Ontarió is befagyott, amire hat évtized óta nem volt eset.

Palesztina-kiállítás Berlinben

A kiállítás az egész berlini zsidóság ünnepe

Berlin, február 12. A berlini cionista szervezet február 4-től 10-ig nagyszabású Palesztina kiállítást rendezett a berlini Brit páholyház összes helyiségeiben. A kiállítás jelszava: „Erec Jiszráél, a zsidók országa“. A kiállítás megnyitóján napségén megjelentek a berlini zsidóság csaknem összes vezető személyiségei. Ott voltak a német zsidók birodalmi képviselőinek, a Central-Verein és a berlini hitközség reprezentánsai. A vendégeket dr. Beno Cohn, a berlini cionista szervezet elnöke üdvözölte, majd Kurt Blumenfeld tartott nagyszabású előadást a palesztinai országépítésről.

Ezután Skolnik palesztinai delegátus tartott héber beszédet, akinek a vendégek és a berlini hitközség nevében Heinrich Stahl igazgató, hitközségi elnök mondott köszönetet. Hangsúlyozta, hogy a berlini hitközség elöljárósága a legnagyobb érdeklődéssel és szeretettel kíséri a palesztinai országépítést és reméli, hogy az országépítés művét siker fogja koronázni.

1712 hasábos új lexikon. A Genius egy kötetes új lexikon a könyvtáradás csodája. A legújabb adatokkal kibővített hatalmas kötet 1712 hasáb 800 kép 32 mű melléklet remek nversvásonkötésben, az összes emberi ismeretek tárháza. Az új Genius Lexikon most 108 lej. Kapható az Uj Kelet könyvtárában az összeg és a kötetköltség beküldésével vagy utánvét

Az ünnepélyes megnyitóján ezzel véget ért. Ezután dr. Ascher végigvezette a közönséget a kiállítás terméin. A kiállítás középpontjában az első emeleten lévő nagyterem áll, ahol képek, statisztikai táblázatok és modellek mutatják az országépítés különböző ágainak, a mezőgazdaság, a városi telepítés, az építkezés, közlekedés, az ipar- és kereskedelem, az elektromos művek és az iskolák fejlődését. Az egyik előcsarnokban palesztinai képek, típusok, valamint a berlini hitközség muzeumából vett régiségi tárgyak díszítik a kiállítást. A másik előcsarnokban a Keren Kajemeth és a Keren Hajeszod kiállítását látja a látogató. Egy külön teremben a cionista mozgalom fejlődése vonul fel. Egy nagy Herzl kép mellett sorakoznak fel A. D. Gordon, Joseph Trumpeldor, Achad Haam, Ussis, kin és Szokolow képei. Az asztalokon történelmi dokumentumok, a cionizmus hőskorából. Ezután egy magas, fekete lepel leborított üvegprizma vonja magára a figyelmet, amely mellett két kisebb prizma áll. A fekete leplen egy sokatmondó felírás áll: „Jiszkor“. A mozgalom martiraira emlékeztet. A középső prizma mellett dr. Chaim Arlosoroff képe függ. Ott van Trumpeldor képe is. Alatta egy felírás, amely az országépítés frontján elesett hősök emlékéét idézi. Jobboldalon egy apa levele olvasható, akinek fia elesett a daganjai kvuca védelmében. A levelet Mose Barskv. a daganjai hős apja írta a kvuca tagjainak.

Az Állami Osztályosorsjáték

nagy nyerevényeinek kisorsolása

Az 5-ik osztály

1934 február 22 — március hó 26-ig tart.

Egy nagy jutalom
Lej 5,000.000

Az elérhető legnagyobb nyerevény
Lej 10,000.000

vagy 5 jutalom egyenként
Lej 1,000.000

Nyerevénytáblázat

	Nyerevény Lej	Nyerevényösszeg	
	1	5,000.000	
	1	3,000.000	
	1	2,000.000	
	1	1,000.000	
	1	500.000	
	2	300.000	
	4	200.000	
Megjuttotta sorsjegyet	8	150.000	1,200.000
	17	100.000	1,700.000
ezen	20	70.000	1,400.000
döntő-	30	50.000	1,500.000
fontosságu	100	20.000	2,000.000
osztályra	175	15.000	2,625.000
	225	10.000	2,250.000
	250	8.000	2,000.000
	2170	7.000	15,190.000
	27194	5.500	149,567.000
	30200 nyerevény jutalom	Lej 192,332.000	
	Nyerevények összege	Lej 5,000.000	
		Lej 197,332.000	

Erdely és Banát hivatalos főelárusítója: BANCA ILIESCU s. a. CLUJ

A szerencse Tg.-Muresen!

A most folyó V-ik sorsjátékban dec. 8-án 20981, számmal 1,000,000, február 1-én 15228, számmal 1,000,000 lejt fizettünk ki szerencsés játékosainknak! Már országszerte közmondássá vált: „Sorsjegye csak akkor nyerő, ha pecsétje Révész Ernő“. Vegyen vagy rendeljen a most kezdődő V-ik osztályra akár a május hónap kezdődő I. osztályra az én szerencsés szeriáimból!

Devalválják a csehkoronát

Malypetr miniszterelnök rádió-bejelentése

Prága, február 12. Rádióm tudatta tegnap Malypetr miniszterelnök, hogy a kormány a cseh koronát devalválni fogja. Azzal okolta meg elhatározását, hogy ezáltal a csehszlovákiai árueikkek a külföldi piacokon könnyebben tudnak versenyezni azokkal az országokkal, amelyeknek valutája már leszállott értékében.

Megbízható értesülés szerint a cseh korona értékesítkenése 16.6 százalék lesz.

Csehszlovákia így akarja követni Anglia és az Egyesült Államok példáját, amelyek részben a k/viteli piacok biztosítása érdekében határoztak el magukat a devalvációra. Már hetek óta a levegőben lógott ez az elhatározás, hiszen láttuk naprólnapra a prágai tőzsdén a cseh részvények nagy áremelkedését.

Rövid idő alatt a Nordbahn 3360 koronától 4190-re, a Skoda 560 csehkoronáról 675-re és a Schöller 1630 koronáról 1840 koronára emelkedett. Világos jele ez annak, hogy Csehszlovákia területén megindult a menekülés a cseh koronától, a közönség részvényeket és egyéb értékeket vásárolt, hogy védekezzen a pénzüriék leszállításának következményei ellen. A belföldi cseh korona árfolyama a külföldi piacokon ezen a héten lényegesen visszaesett. A

pénzzel tervezet kísérlet híreire a belföldi cseh korona tegnap Zürichben 13.20 svájci frankra esett vissza, már csak ennyi frankot adtak 100 cseh koronáért, holott még a múlt héten 14.50 frankot lehetett kapni 100 cseh koronáért.

Kulturrember könyvtárából nem hiányozhat

Horrabin:

Mire tanít a gazdasági földrajz?

tanulmánya.

Ára 40.— lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályától az összeg és portó költség (10 lej) előzetes beküldése mellett.

HIDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Helyre áll-e az egység a szászoknál?

„A szászok tragédiája“. A konzervatívok és a nemzeti szocialisták harca. A béke feltételei

Cluj február 12. A romániai német kisebbség mindig híres volt egységéről, arról, hogy bármilyen élesek is legyenek kebelében a politikai, vagy személyi harcok, azokat sohasem vitte ki legszűkebb falai közül és kifelé mindenkor egységesen, szolidárisan jelentkezett. A szászok és a svábok között, majd a különböző svábfrakciók között gyakran voltak többé-kevésbé heves harcok és összütközések, azonban mindekor megtalálták a béke platformját, anélkül, hogy az egységen esorba esett volna. Igazi éket a szászok közé a nemzeti szocializmus vert.

A nemzeti szocializmus főfeszke Sibiu, ahol Fabritius, az országos vezér, a „Landesführer“ székel és ahonnan az egész mozgalom kiindult. A harcok a nemzeti szocialisták és a konzervatívok között annyira fajultak hogy Jorga professzor egy cikkében a szászok tragédiájáról beszél.

Mi a helyzet az erdélyi szászok frontján?

A nemzeti szocialisták dörntő rohama

A szászok nagy parlamentje, az úgynevezett „Sachsentag“, amely a nyáron ülésezett a nemzeti szocialistákhoz hozott többséget. Elnökül C. F. Jickelit választották meg, a szászok ismert vaskereskedőt, aki ugyan még a mérsékelt nemzeti szocialisták közé tartozik. Ugyanez az ülés fejezte le Brandsch Rudolfot, Hans Otto Roth, a német parlament csoportjának elnökének legnagyobb ellenfelet. Bizonyos az, hogy Hans Otto Roth nem állott túlságosan távol azoktól, akik Brandschot lefejezték és a kulisszák mögött támogatták a nemzeti szocialistákat a Brandsch ellen vívott küzdelemben. Volt idő, amikor meg voltak győződve a román politikában arról, hogy Hans Otto Roth nemzeti szocialista, noha Roth igen ügyesen mindenkit kitért a nyílt színváltás elől.

A Sachsentag tehát nemzeti szocialista többséget szerzett Fabritiusnak és Jickelinek, akik dr. Waldemar Gust társaságába igyekeztek kihasználni a hatalmukat. Azonban a nemzeti szocialisták ahelyett, hogy egyenes vonalban haltadtak volna céljuk felé, továbbra is az ellenzékieskedés álláspontján maradtak és pozitív politika helyett inkább a személyes támadások taktikáját követték. Ennek a politikának volt a természetes folyamánya az, hogy a néptanács ülésén, amelyen a németeknek politikai magatartásáról kellett a választások alkalmával döntenie, a nemzeti szocialisták huzódoztak a szavazástól és az egész vonalon győzött a konzervatívok álláspontja: megkötötték a kormányt a karótel, azonkívül a jelöléseket is úgy fejtették meg, hogy mindenütt a régi konzervatív garda lépett fel. Kétségtelen, hogy aki a nemzeti szocialisták táborába szegődött és akinek helyébe Plattner Herman szerkesztő került, továbbra Brandsch Rudolfot, aki ellen több oldalról hangzottak el súlyos kifogások és akinek helyébe dr. Herzők Ottó jelölték. A kormány a választási paktumot be is tartotta és így ma a parlamentben a szászokat a konzervatívok képviselik.

Konfliktus a püspökökkel

A nemzeti szocialisták azonban nem maradtak nyugton és folytatták áskálódásaikat, sőt odáig mentek, hogy a néptanácsnak egyik legutóbbi ülésén dr. Gust a szász evangélikus püspök, Glondys beszédét állandó közbeszólásokkal zavarta, sőt azt is kiáltotta a püspök felé, hogy ő itten nem püspök, hanem egyszerűen csak néptanácsi tag. Erre Glondys püspök elhagyta a tanácsot és Hans Otto Roth felszólítására a szász három néptanácsi tag közül 55 távozott a püspökkel. A szakadás így egészen nyilván lett és a nemzeti szocialisták meg a konzervatívok külön-külön csoportot alkottak.

A két csoport között alapvető különbségek vannak. A konzervatívok a kisebbségi helyzet minden adottságával számolnak és a német kisebbségnek a hagyományos alapon való szervezetét akarják fenntartani, amely a községi és kerületi választmányokon és a néptanácsban épül fel. Ha elfogadják a vezérelvet — Führerprinzip —, úgy ez Fabritiusnak, a tartományvezérnek, illetve végeredményben Hitlernek a dik-

taturáját jelentené. Eppenugy káros lenne politikai szempontból, ha a többségi elvet (Totalitátsprinzip) alkalmaznák, mert akkor helyi elégedetlenségek elkerülhetetlenek lennének, már pedig néha így községi választások alkalmával például minden egyes szavazóra szükség van. De a szász népprogram 12. paragrafusa kimondja, hogy mindenki saját meggyőződése szerint, legjobb lelkiismeretere hallgatva, szavazzon, anélkül, hogy bárki által befolyásolva lenne, vagy valakinek az utasításait követné.

A konzervatívok feltételei

A konzervatívok Glondys püspök, illetőleg Hans Otto Roth vezetése alatt ma erősebbek, mint a nemzeti szocialisták és így módjukban van feltételeket szabni. Ezek a feltételek a következők:

1. A német kisebbség szervezésénél szem előtt tartandók a régi tradícionális beosztások, azaz községi és kerületi választmányok és néptanács választandó. Ezzel megszűnne a Führerség, vele együtt a függőség a külföldtől. Ezt a követelményt annak idején a kormány is felállította, amikor a németekkel a választási paktumot megkötötte.

2. A harci metódusok visszatartandók a régi hagyományos mederbe, a mai agresszív harcmódnak meg kell szűnnie.

3. Julius Lig önmaguktól fel kell oszoljanak a nemzeti szocialista szervezeteknek és be kell olvadniuk a tradícionális szász szervezetekbe.

4. Az ifjuság nevelése Erdélyben,

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Hazatér a cluji színtársulat, hogy február 15-én megkezdje előadásait a színházban

Öles plakátok és hatalmas újsághirdetések jelentik, hogy cluji színtársulat február 15-én kezdi meg harmadik játék ciklusát a színházban. Mingyárt esütörtökön egy olyan bemutatással indul az előadások sorozata, amely méltán bizalmat és nagy érdeklődést keltett a város színházlátogató közönsége részéről.

A budapesti Vígyszínház jelenleg is műsorban levő és legnagyobb sikerű új Bus Fekete darabját, a Több, mint szerelem c. lebilincselően érdekes, minden mondatában új helyzetet teremtő briliáns színdarabot mutatja be elsőnek a színház együttese. A darab hatalmas sikerére a legjellemzőbb, hogy Oradea különösen tüzte ki az igazgatóság és mind a kilenc előadást zsúfolt nézőtér szüntelen tapsai kísérték végig. A darab kitűnő volta és az előadás jósa, precizitása és tempója alapján méltán nevezhető a Több, mint szerelem parádés előadásnak. A darabot Kádár Imre dr. rendezi, aki a darab kétségtelenül nehéz betanítását és scenírozását olyan meglepően oldotta meg, hogy ez külön frappprozi fogja a közönséget. A Több, mint szerelem c. újdonságot az igazgatóság Clujon is valószínűleg eseménynek szánta, amit mi sem bizonyít jobban, mint hogy öt egymásután előadásra tüzte ki. Első előadás esütörtökön este félkilenc órakor. Ünnepi premier. A darab további előadásai pénteken este félkilencor, szombaton este 9 órakor, vasárnap délután 6 órakor és hétfőn este félkilenc órakor. Egyelőre öt előadás, de minden valószínűség szerint a Több, mint szerelem, fogja urálni a harmadik játékciklus legnagyobb részét. A jegyeket a szokásos 45, 30, 25, 20, 15 és 10 lejes helyárakon már árulja a színház jegypénztára. Ezekre az előadásokra tanácsos lesz jegyekről jóelőre gondoskodni.

Szombaton délután 4 órakor Fizessen Nagysád! Operette igen olesó helyárakkal. Minden földszinti és páholy jegy 17 lej és minden erkély jegy 10 lej. Penti árakban már a repülő bélyeg és más illeték is bennfoglaltatik.

ahol a szászok majdnem kivétel nélkül evangélikusok, az evangélikus egyház hatáskörébe tartoznak.

5. A nemzeti szocialisták két lapja, a Ostdeutscher Beobachter Sibiuiban és a Sachsenburg Brasovban megszüntetendő.

6. Dr. Waldemar Gust és dr. Dörr, az erdélyi tartományi vezér vonuljon a vissza a néptanácsból. (Dr. Gust már állítólag el is helyezkedett Németországban. Dr. Dörr az imperiumváltozás előtti utolsó szász polgármesternek a fia.)

7. Glondys püspöknek teljes elégtétel adassék olyanformán, hogy a néptanács legközelebbi ülésén az elnök a mult ülésen történtek felett sajnálkozását fejezze ki a püspök távollétében és bizalmi indítványt tegyen, amelyt a néptanács egyhangulag fogadjon el. Azután a püspököt ünnepélyesen küldöttségileg megkérlik a megjelenésre.

A jelenlegi néptanácsi elnök C. F. Jickeli továbbra is megtarthatja ezt a tisztségét, mert a nemzeti szocialisták legmérsékeltőbb szárnyához tartozik.

Nagyon valószínű, hogy a nemzeti szocialisták el fogják fogadni a feltételeket, amivel helyreáll a szászok közötti egység. Az egység helyreállítása kétségkívül Hans Otto Roth győzelmét jelentené, akinek a helyzete a pártban egy adott pillanatban kritikussá volt. A nemzeti szocialisták Brandsch Rudolf eltávolítása után nyíltan hangoztatták, hogy utána Rothra kerül a sor, akik csak az mentett meg Brandsch sorsától, hogy a helyzetet felismerve, Glondys püspökkel kivonult.

Matiné vasárnap délelőtt 11 órakor. A pénz nem minden. A legdivatosabb bu dapesti színdarabiró Bus Fekete László nagyszerű darabja a Pénz nem minden szerepel a színház műsorán vasárnap délelőtt 11 órakor. A jegyeket igen olesó matiné helyárakon 10 és 17 lejért már árulja a színház pénztára.

Vasárnap délután 3 órakor 17 és 10 lejes helyárakkal operett előadás: Egy csók és más semmi, a) premier szereposztásban.

Zsendelyezik a kaszárnya tetejét vasárnap este kilenc órakor. Vasárnap este 9 órakor lesz a bemutatója teljesen új szereposztásban, új szereplőkkel, új betanulással a Zsendelyezik a kaszárnya tetejét c. operettnek.

A cluj-oradeai társulat harmadik játék ciklusának megnyitó műsora:

Esütörtökön félkilenc órakor: Premier: Több, mint szerelem. Bus Fekete László óriási sikerű színdarabja. A budapesti Vígyszínház állandó nagyszerű műsordarabja. Különleges beállításban. Teljesen új díszletekkel. A szokásos olesó rendes helyárakkal.

Pénteken félkilenc órakor: Több, mint szerelem. Másodsor. Rendes helyárak.

Szombaton délután 4 órakor: Fizessen nagysád! Török Dezső, Emőd Tamás és Komiáthy Károly nagyszerű operette. 10 és 17 lejes helyárakkal. Minden földszinti és páholyülés minden illetékekkel együtt 17 lej, minden erkélyülés 10 lej.

Szombaton este 9 órakor: Több, mint szerelem. Harmadsor. Rendes helyárakkal.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Matiné: 10 és 17 lejes helyárakkal: A pénz nem minden. Bus Fekete László óriási sikerű vígjátéka. A) premier szereposztásban.

Vasárnap délután 3 órakor: Egy csók és más semmi. Operett sláger 10 és 17 lejes helyárakkal.

Vasárnap délután 6 órakor: Több, mint szerelem. Negyedsor. Rendes helyárakkal.

Vasárnap este 9 órakor: Zsendelyezik a kaszárnya tetejét! Operett siker. Új betanulásban. Teljesen új szereplőkkel. Rendes helyárakkal.

Hétfőn félkilenc órakor: Több, mint szerelem. Ötödsor. Rendes helyárakkal.

ROMAN OPERA MÜSORA:

Szerda este 8 órakor: Szép Heléna. Péntek este 8 órakor: Rigoletto. Szombat d. u. 3 órakor: Aida. Vasárnap d. u. 3 órakor: Mignon. Hétfő este 8 órakor: Szép Heléna.

SELECT-MOZGO MÜSORA

Kedd 3, 5, 7 és 9 órakor: Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor: Egy világjáró éjszakája. Izgalmas színlendületű film. Főszerepben: Clive Brook.

URANIA-MOZGO MÜSORA

Kedd 3, 5, 7 és 9 órakor: Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor: SOS. Jéghegy. Érdekes felvétel, izgalmas cselekményű film. Fő szerepekben: Leni Riefenstahl, Gustav Diesel, Ernst Udet.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri kölcsönél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Alkalmazásoknál 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleges levelet csak úgy továbbítunk, ha portobélyeg mellékelve van.

Zongorán lehet gyakorolni jutányos ár ellenében. Cim a kiadóban.

Kétszer háromszobás komfortos lakás kiadó május elsejére G. Baritu 16 szám alatt Poale Czedek udvar.

Figyelem! A bukaresti elismert Grossmann-féle kóser vendéglő volt tulajdonosa Constantaban Str. Traian 15 alatt kóser vendéglőt nyitott.

Kiadó kertés villában nagy parkettes szoba fürdőszobával str. Elisabeta 55.

Ha garantált kóser, naponta frissen fejt tehén és bivalytejet óhajt, forduljon Schwartz Ignacéhoz, Str. Filipescu 7. Házhoz szállítva is kapható.

Benősülne 34 éves izr. jómegjelenésű intelligens volt kereskedő. „Biztos jövő“ jelígre.

Harmine év körüli intelligens zsidó gépész benősülhet uri családdhoz. Felvilágosítással szolgál Rabbihivatal Orsova.

Férjhezmenés célból irjon csakis komoly, intelligens 38-45 év körüli izr. urinó, lehetőleg kereskedő özevgye (gyermek nem akadály) „Kondor“ jelígre a lap kiadójába fényképpel és készpénz vagyonának megjelölésével. Kölesnős információ után teljes cím megadva.

Alkalmazunk üzletszerzőket, lerakatos eladókát, jelentékeny jövedelemmel, a világhírű Plymouth és Dodge autómobilok, Dodge-Brothers teherautók és autóbussok eladására. Versenyképes árak és feltételek, Perry, Cluj.

Ó-perzsa heverőterítő eladó. Reg. Ferdinand 35. III. 20. délután 4-ig.

Kiadó fűszerüzlet üresen vagy berendezéssel és áruval, főútvonal, autobus megálló, sarok épület 4 uccára nyílik, nagyon alkalmas bármilyen célra, biztos megébeles, olesó házber. Érdeklődni: Pop háztulajdonosnál, str. Pata 102. délután 2-5-ig.

Kiadó azonnalra a Bucoveanu-féle vendéglő által eddig bírt nagy uccai üzletbelyiség, mellette még három mellékhelyiség, nagy pince és padlás. Nationala Biztosító Regina Maria 6.

Vidéki gabona szesznykereskedő, milliomos, nőtelen, harminchat éves, kereszta, vidéki háziasan nevelt csinos zongorázni tudó barna leányt hozományval, fényképpel ellátott leveleket „Családi élet“ jelígre a kiadóba.

Kiadó 4 szobás modern lakás májusra P. Mihai Vitezzul 39. Értekezhetni háztulajdonosnál.

30 éves érettségizett fiatalember vidékre benősülne hozomány nem számít. „Kósmoly“ jelígre tölcs című leveleket a kiadóba kérék.

— Angol sp. ban. Palesztina miában, közvetlenül az utóban angol magket vásároltak soktól. Emléke emirje és a tőket, hanem spekülételek, közbelépése, Kétségtelen, részére vették ket, hanem sp. gáiban fogják. Az eset nagy lesztina zsidó.

— A Cluj-i tők ügyekben, volt, hogy ma gondoljon, am. érdemi, hogy selje egy a k. dig a cluj-i ro. zűk, hogy v. tek volna neh. díjak körül s. merítő román. magyarázattal sen a Viznyü kritizálása né. mitási táblaza maz, ugyszint szöbölí egy r. rendelete foly. nek. Mindezt. birálásra biz. tulajdonos, ak. ben arra szol. zésére határoz. sége felmerül. előállítással. ben — a legn. Kapható a c. uccai ársútkó. ben. A főlerak. adóváltatnál. r. 43. sz. alá.

— Zsidó tes. nában, Jeruzs. wer, a Makk. legutóbbi pal. dr. Ernst Sim. első lépéseket. iskola megtere. veina tanárok. torna, sport és. nák, minden. tartanának. A. a következők. egészségtan. A. A torna- és sp. nát, atletikát. boxolást, vívó. és egészségta. öleli az által. higiénia, em. tanulmányoza. gelyt és spor. és pedagógia. a pedagógia. turát, a Makk. történetét a z. kabi Szövetség. év tavaszán n. a kurzus egy. készítsa a pal. ket a követk.

— Uj ped. Garantált bi. 25 lej. Meoh. Keresztes Pi.

— Hetven. tartóztattak. gyűlés epilóg. tk: Az antif. ra gyűlést h. nokság; enge. volt képvisel. ben levő titk. hogy nagyszá. résztvevők k. rendőrprefekt. mi készütsék. melynek rész. zette vettek. házkutatás ie. iratot és név. ján újabb 30.

— Uj ped. Garantált bi. 25 lej. Meoh. Keresztes Pi.

— Hetven. tartóztattak. gyűlés epilóg. tk: Az antif. ra gyűlést h. nokság; enge. volt képvisel. ben levő titk. hogy nagyszá. résztvevők k. rendőrprefekt. mi készütsék. melynek rész. zette vettek. házkutatás ie. iratot és név. ján újabb 30.

— Uj ped. Garantált bi. 25 lej. Meoh. Keresztes Pi.

— Hetven. tartóztattak. gyűlés epilóg. tk: Az antif. ra gyűlést h. nokság; enge. volt képvisel. ben levő titk. hogy nagyszá. résztvevők k. rendőrprefekt. mi készütsék. melynek rész. zette vettek. házkutatás ie. iratot és név. ján újabb 30.

— Uj ped. Garantált bi. 25 lej. Meoh. Keresztes Pi.

— Hetven. tartóztattak. gyűlés epilóg. tk: Az antif. ra gyűlést h. nokság; enge. volt képvisel. ben levő titk. hogy nagyszá. résztvevők k. rendőrprefekt. mi készütsék. melynek rész. zette vettek. házkutatás ie. iratot és név. ján újabb 30.

— Uj ped. Garantált bi. 25 lej. Meoh. Keresztes Pi.

— Hetven. tartóztattak. gyűlés epilóg. tk: Az antif. ra gyűlést h. nokság; enge. volt képvisel. ben levő titk. hogy nagyszá. résztvevők k. rendőrprefekt. mi készütsék. melynek rész. zette vettek. házkutatás ie. iratot és név. ján újabb 30.

— Uj ped. Garantált bi. 25 lej. Meoh. Keresztes Pi.

— Hetven. tartóztattak. gyűlés epilóg. tk: Az antif. ra gyűlést h. nokság; enge. volt képvisel. ben levő titk. hogy nagyszá. résztvevők k. rendőrprefekt. mi készütsék. melynek rész. zette vettek. házkutatás ie. iratot és név. ján újabb 30.

— Uj ped. Garantált bi. 25 lej. Meoh. Keresztes Pi.

— Hetven. tartóztattak. gyűlés epilóg. tk: Az antif. ra gyűlést h. nokság; enge. volt képvisel. ben levő titk. hogy nagyszá. résztvevők k. rendőrprefekt. mi készütsék. melynek rész. zette vettek. házkutatás ie. iratot és név. ján újabb 30.

— Uj ped. Garantált bi. 25 lej. Meoh. Keresztes Pi.

— Hetven. tartóztattak. gyűlés epilóg. tk: Az antif. ra gyűlést h. nokság; enge. volt képvisel. ben levő titk. hogy nagyszá. résztvevők k. rendőrprefekt. mi készütsék. melynek rész. zette vettek. házkutatás ie. iratot és név. ján újabb 30.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Minden életet megállított Párizsban az általános sztrájk

Az esti órákig rendzavarás nélkül zajlott le a hatalmas sztrájkdemonstráció. A neoszocialisták is csatlakoztak a sztrájkhoz. Egyetlen lap sem jelent meg. A kereskedők is csatlakoztak a sztrájkhoz.

Vidéken a munkásság hatvan százaléka tett eleget a sztrájkparancsnak

Párizs, február 12. A hétfőre proklamált általános sztrájknapon a francia főváros rendkívül esendes reggelre ébredt. Bár a sztrájk minden termelési ágra kiterjedt, a közüzemek munkájában délig nem történt semmi fennakadás. A kávéházak és éttermek a rendes időben nyitottak, sőt egyes vonalakon a földalatti vasút forgalmát is megindították katonai egységek munkájának igénybevételével. A város képe általában kevéssé tért el a déli órákig a rendes hétköznapokétól. Katonát az utcán alig lehetett látni, de viszont a karhatalmat készenlétebe helyezték.

A lapok közül egyedül az Action Française jelent meg, néhány műgyertya halgató szedésében és nyomásában. A telefonsztrájk következtében Párizs telefonösszeköttetése a külfölddel megszakadt. A telefonközpont a külföldi fővárosokból érkező érdeklődésekre azt a választ adja, hogy a nap folyamán egészen éjfélig nem adhat kapcsolást Párizsral.

A neoszocialisták is csatlakoztak az általános sztrájkhoz.

Már tegnap este nagy meglepetést keltett az a hír, hogy a kormányban is résztvevő neoszocialisták szintén csatlakoztak a hétfői sztrájkhoz. Tényleg a neoszocialisták tömegei is teljes rendben csatlakoztak a sztrájkolókhoz. A párt komüniké adott ki, amelyben helyteleníti, hogy Marquet képviselő, Bordeaux polgármestere miniszteri tárcát vállalt Doumergue koncentrációs kormányában. A jelenlegi külföldön tartózkodó Renaudel pártvezér táviratban szólította fel Marquetet a tárcájáról való lemondásra.

Politikai körökben úgy hírlik, hogy a radikális szocialisták balszárnya szintén rokonszenvezik a munkabeszüntetéssel, amelyet hatályos demonstrációnak tartanak az érvényesülésre törekvő jobboldali törekvésekkel szemben.

Újabb jelentés szerint a déli óráktól kezdve a munkabeszüntetés Párizsban és a vidéken egyre általánosabbá válik. Az autóbusszok lekedés, valamint a földalatti vasút forgalma, amelyeket korlátozott mértékben a délelőtti folyamán még megkíséreltek fenntartani, déltől kezdődően teljesen leállt.

Vidéken a munkásság mintegy hatvan százaléka tett eleget a sztrájkparancsnak. A délután folyamán több vidéki városból érkeztek hírek sztrájkincidensekről és tüntetésekről, de a délután öt óráig beérkezett jelentések szerint a sztrájkmozgalom zavargássá seholy sem fajult el.

A szedők sztrájkja következtében egyetlen lap sem fog megjelenni hétfő este és kedd reggel Párizsban. A vasutak alkalmazottai munkában maradtak ugyan, de a sztrájkolókkal szemben érzett szolidaritásuk kifejezésre juttatására.

A szolgálatban levő mozdonyvezetők reggel kilenc órakor egy percre a nyílt pályán megállították az általuk vezetett vonatokat. A levél kézbesítés is teljesen szünetelt hétfőn Párizsban.

Miután a kereskedők is csatlakoztak a munkabeszüntetéshez, az üzletek is zárva maradtak, nehogy kihívják maguk ellen a sztrájkolók dühét.

Tegnap este a sztrájkot megelőzőleg Toulonban, Avignonban, Chalon sur Marneban, Roubenban a baloldali munkaspártok tüntetéseket rendeztek, de jelentősebb rendzavarás nem fordult elő.

Henriot jobboldali képviselő határozati javaslatot készített, amelyben huszonkét tagu parlamentari bizottság kiküldetését kéri, amely döntson a Daladier-kormány tagjainak vád alá helyezéséről. Henriot szerint a február 6-i tüntetések a kormány hibájából fajultak uccai harcokká. A büntösöket — írja Henriot — méltó büntetéssel kell sújtani.

Frot volt belügyminiszter a reázduló vádak alól közleményben igyekszik tisztázni magát. Kijelentette, hogy az uccai zavargások során a katonaság és rendőrség sohasem használt gépfegyvert. A löfegyverek használatára is

csak három óras makacs elelnállás és a legvégső szükségben került sor. Ha a tömeg a képviselőházat megrohanta volna, ez a legsúlyosabb következményeket vonta volna maga után.

Párizst meg kellett menteni az anarchiától, mert Németország közelmúlt példája éppen eléggé indokolja, hogy mit jelent a fasizmus uralma.

Egyidejű párizsi jelentés szerint Serre szenátor, volt kereskedelmi miniszter vád alá helyezik egy bányatársaság alapítása miatt, amelynek alapítóját nem fizették be és a befizetett összegekkel is visszéleket követtek el.

Maniu lapja szerint Titulescu néhány napon belül benyújtja lemondását

Miért elégedetlen ismét a külügyminiszter

Cluj, február 12. Maniu lapja, a Romania Noua értesülése szerint Titulescu külügyminiszter elhatározta, hogy benyújtja lemondását. A lap szerint nem a kormány és a külügyminiszter közötti esetleges nézeteltérés készítette Titulescut erre az elhatározásra. Mint ismeretes, Titulescu csak az illetékes tényezők hosszas rábeszélésének engedve vállalta a Tatarescu kormányban a külügyi tárcát, különböző feltételeket állítva fel. Minthogy ezeknek a feltételeknek jelentős része nem ment teljesedésbe, Zágrábból való visszatérése után közölte az illetékesekkel, hogy visszavonhatatlanul eltávozik a külügyminisztérium eléről.

A Romania Noua nem tartja kizártnak, hogy más okok is hozzájárultak a külügyminiszter elhatározásához. A kormány akcióképességét jelentősen csökkentené Titulescu hiánya. A külföldön és az országban egyaránt a legkiválóbbnak tartják őt a román külpolitikai folytonosság képviselőjének. A kormány úgy látszik megbékélt ezzel a gondolattal s amennyiben Titulescu elhatározása visszavonhatatlan, úgy helyébe Victor Antonescu, jelenlegi igazságügyminiszter kerül, akinek helyét viszont Pop Valer foglalná el. A Romania Noua úgy tudja, hogy a külügyminiszter lemondása napok kérdése csupán.

Két hónapon belül megejtik a községi választásokat is

A kamarában tovább folyik az igazolási vita

Bucuresti, február 12. A kamara hétfői ülésén Bacalbasa korelnök elnökölt. Cezar Spineanu a targovistei választásokról beszél, feltárja panaszait az ottani választási szabálytalanságok ellen.

Adam Ionescu parasztpárti összehasonlítást tesz a nemzeti parasztpárt és a liberális párt választásai között és szerinte ez az összehasonlítás nem új a liberálisok előnyére. Hosszu és unalmas beszédben foglalkozik a dambovitamegyei választásokkal.

Lizescu kormánypárti válasza a felhozott vádakra, úgy Spineanunak, mint Adam Ionescunak. A parasztpártiak proklamáltak, a liberálisok csak erőlesen védekeztek. Vádolja Spineanun, hogy 80.000 lejt fogadott el egy kijárásért.

Eles szóváltás keletkezik Spineanu és Lizescu között, mire utóbbi igéri, hogy részletes adatokkal fog szolgálni Spineanu üzleteiről.

Negy szenátori helyhez jut az ellenzék

Bucuresti, február 12. A belpolitikai élet érdekessége az, hogy Hunedoara, Ca-

Eltemették Goldis Lászlót

Arad, február 12. Az Uj Kelet tud. Ma délelőtt temették el Aradon óriási részvét mellett Goldis László volt minisztert és az erdélyi román nemzeti mozgalom egykori harcosát. A politikusi holttestét még szombat délután át szállították az aradi kulturpalota nagy termébe, ahol felravatalozták. A temetésre hatalmas tömegek vonultak fel a vidékről is. A román községek és területek népes delegációkkal képviseltették magukat. Ezenkívül ott voltak a román politikai élet vezetői: Maniu Gyula, Lepadatu miniszter, Lupas volt miniszter és egyetem tanár, a román akadémia, dr. Bologa az Astra képviselőjében, valamint Crisan György és dr. Suciu Jeranos.

Az uralkodó képviselőjében Fundoteanu tábornok udvari szárnysegéd jelelt meg a temetésen és koszorút helyezett el Goldis László ravatálára Károly király nevében.

A temetési szertartás délelőtt 10 órakor vette kezdetét Balan metropolita vezetésével és Crisan nagyváradi, valamint Comsa Gergely aradi püspökök segédletével.

Az első gyászbeszédet Balan metropolita tartotta, kit meghítt barátai képviselői Goldis Lászlóhoz. Ez után Comsa aradi püspök beszélt, majd Lepadatu miniszter bucsuztatta a nemzet halottját a kormány nevében. Goga Octavian a nemzeti agrárpárt Lupaas az Akadémia, dr. Preda Sibiu elnök az Astra, dr. Crisan volt alminiszter a nemzeti parasztpárt és dr. Moldovan Silviu a nemzeti agrárpárt aradi tagozata nevében bucsuztatták Goldis Lászlót, akit hatalmas tömeg kísért el utolsó útjára.

Demonstratív hólapátolás Bucuresti uccáin

Bucuresti, február 12. Vasárnap délután érdekes társaság találkozott a bucaresti Uranus uccában. Számos intellektuel: tanárok, mérnökök, orvosok, diákok hólapátokkal jelent meg az uccaelejen és együttes erővel kezdték eltakarítani a havat. Az akció tüntetőjellegű volt a főváros tanácsa ellen, amely nem törődik a hó eltakarításával és azt eddig a napra bízta. Az intellektuelök vállalkozása sikerrel járt, amennyiben 180 teherautó havat sepertek el és két uccát teljesen megtisztítottak. A bucaresti polgárságnak hasznosítható tüntetést a jövő vasárnap kibővített keretek között megismétlik.

Madách: Ember tragédiája. Propagandakiadás Zichy Mihály képeivel, 90 lej egészvászonban. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portó költség előzetes beküldésével vagy utánvétellel.

Egyfelvonásos vigjátékok

PURIMRA!!!

Feketeszesz, Gábort ünneplik. Teltalát, Vájak — ne váljak, Szinjáték (csak női szereplők), Purimi ebéd.

Ara jogdíjjal minden darab 150 lej.

Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályában.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Bt. Nyomása, Cluj, Strada Baron L. Pop II. Telefon: 9-77.

Cenzurat

Taxa postala plátite in num No. 224713-92

18. Telefon: 9- Havonta 110, 1 évre 600, egész földre: Havon félre: Havon detések díjszal KELET az zsidóság egyet keink utanny ras megjeloles

Ágyukka

Egy váro

Bécs, február 12. A tegnapi nap fasizmus diktát meg Bécsban a szocialista pártok és a mai nap mas méreteket polgárháború tragikusabb f... A hare egy dult meg, emé rokat írjuk, a tetlen. Nagyön bizonyos hogy ayes katonai zádók felett, kétségtelen, h egyidejüleg n azt a békés szilárd kormány. A nyers erő hódítani egy...

Fe

Bécs, február 12. Kelete, hogy tartóztatták a terti és Reine kancellárt. A leg karhatalo városházat Heimwehr zölüleg a város eládemokrata neberget, Riel...

Az esti órák felmetes hatáiban és mozik sokat a belvárosi órákban, tak, a villany szüntetésé mi te már jóval... Egyidejüleg ben és munk sok és a karh vették a vére... A hareok n tödtak. A re munkásnegye kezén volt.

Heiligensta kások barikolytattak a karhatalomból és házt zigránátoka katonák...

A barikádó aló fogta, Et...